

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

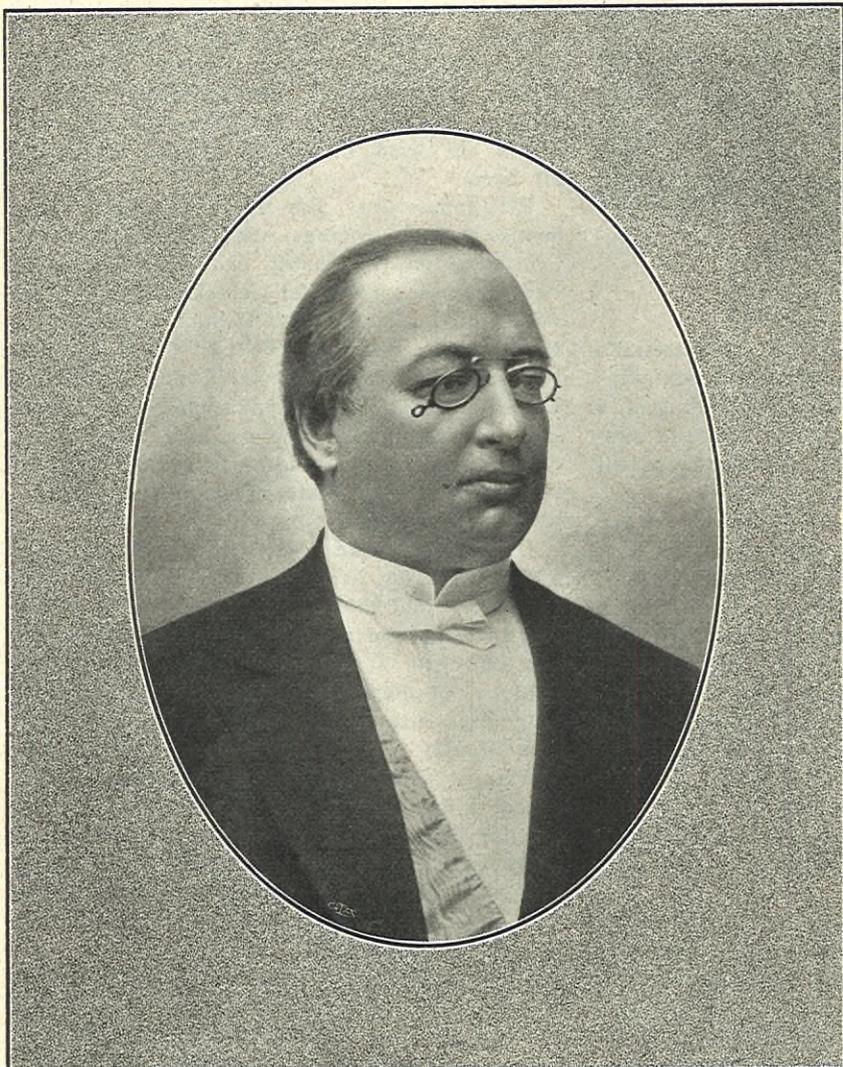

HÖRAN

ILLUSTRERAD TIDNING
FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

F. D. STATSMINISTERN E. G. BOSTRÖM.

DEN TILLFÖRORDNADE STATSMINISTERN J. O. RAMSTEDT.

STATSMINISTERSKIFTET.

DEN STORA unionskrisen på vår halfö har framkallat märkliga rubbningar i den politiska atmosfären, rubbningar, hvilka nu senast orsakat ett statsministerskifte.

Som bekant har nämligen i dessa dagar regeringens hittillsvarande chef, excellensen E. G. Boström, afgått från taburetten och efterträds af statsrådet Johan Olof Ramstedt.

Under två olika perioder af vårt politiska lif har den nu afgångne regeringsledaren suttit vid styret, nämligen åren 1891—1900 samt från 1902 tills nu.

Den första perioden af hans statsmannagärning utmärkte sig för häftiga vågsvall på parlamentarismens haf, i det de stora tullfrågorna då förde partierna till kamp mot hvarandra, ur hvilken strid protektionismen som känt afgick med segern. Namnet Boström var då en eggande paroll för hvar och en, som såg fosterlandets räddning i ett skyddssystem, det där i själfva verket gaf med ena handen och tog igen med den andra. Så kom försvarsfrågan, hvars genomförande på

allmänna värnpliktens basis tvang Boström bort från konseljbordet.

År 1902 återkallades han emellertid och skulle måhända ej heller nu abdikerat, om icke unionsförhållandenas omedelbara ordnande kraft en svensk regeringschef med större resonans för de norska krafven på likställighet i unionen än hvad Boström visat sig inneha.

Huru som helst efterlämnar han minnet af en klok och kraftfull statsman, en energisk och hel personlighet, som städs eftersträfvat fosterlandets bästa i enlighet med *sin* öfvertygelse.

Det är eftervärldens politiska häfdateknare förbehållet att kritiskt och opartiskt döma öfver hans handlingar, klargöra, i hvad mån de hämmat eller befordrat nationens utveckling.

Han har nu af våra lärdomshögsäten blifvit enhälligt kallad till universitetskanslär, och torde helt visst i denna sin nya och högtbetrodde ställning komma att fortfarande öfva inflytande på för landet viktiga angelägenheter.

Den nyutnämnde statsministern, statsrådet Johan Olof Ramstedt, tillhör, som bekant, en

välkänd Stockholmssläkt och är själf född stockholmare. Han har gjort sin karriär på den juridiska banan och blef år 1898 vid 42 års ålder utnämnd till justitieråd, från hvilket ämbete han vid den andra Boströmska regeringens bildande i juli 1902 kallades till konsultativt statsråd. I denna egenskap har han utvecklats mycken duglighet och äfven visat sig ha en själfständig mening gentemot den mäktige regeringschefen, men har icke framträdtt som talare i riksdagen, med hvilken hans beröring inskränkt sig till det officiella aflämnandet af k. propositioner.

På det hela taget är man därför okunnig om, hvilka initiativ den nye statsministern sitter inne med. Den sangviniske vill emellertid gärna tro, att han som statschefens främste rådgifvare skall ha öppen blick för den närvarande kritiska ställning, i hvilken brödras folk stå till hvarandra, behärta fordringar från Norges sida, som kunna anses rättvisa, och därigenom bidra till det unionella samförstånd som är den enda grundvalen för bägge folkens framtida lycka.

VIA DOLOROSA.

I SPETSEN han vandrar blek
med törnen kring panna och hår.
Den smärta gestalten är vek
och tryckes af korset ned,
det droppar blod från hans sår.
Du ser honom, böj dig, bed!

Du hör hans fienders skri.
De stoltes förakt och hån
och harm sig blanda däri:
"Vi vilja ej lyda hans lag!
Han kallade sig Guds son,
och dock är han arm och svag!"

Men ser du! Hvert ögat när
kring bergets branter och stup
en skara af folk där går,
en tallös, myllrande hop,
som stiger ur mörka djup
med suckar, böner och rop.

Där följer en hvar hans spår,
en hvar under korset böjd
med öppna, blödande sår
och flämtande andedrag
dock följer i stilla fröjd,
förbidande Herrens dag.

En sång af längtan och hopp
i smältande toners flykt
sig höjer mot bergets topp.
Den kommer ur djupets famn,
ur hjärtan, som sorgen tryckt:
"Vi prisa, Jesus, ditt namn!"

"Vi prisa din kärleks makt,
vi prisa i brännande kval
den tröst du vårt hjärta bragt!
Vi prisa med jublande fröjd
i sorgens och dödens dal
din himmels strålände höjd."

"O Jesus, vår synd är stor,
men du kan förlåta allt,
du tröstar öm som en mor.
Rättfärdighet, lif du ger
och kärlek. Vårt bröst är kallt;
o Jesus, gif mer, gif mer! —"

På korset i denna stund
han fästes. Vid slag och rop
det mörknar kring jordens rund.
Då tystna jubel och gråt
och öfver den lyssnande hop
den korsfäste hviskar: "Förlåt!"

I världen är hat och strid,
dess vänskap förgänglig är,
men gif oss, Jesus, din frid!
Ack, månet hjärta är kallt!
Kom till oss och blif oss när
och lär oss förlåta allt!

MARIA DURLING.

ANNA DAHLSTRÖM.

LÖRDAGEN DEN 8 APRIL vid tretiden var en talrik skara samlad på Stockholms Nya kyrkogård omkring en nyöppnad graf, i hvilken stoftet af lärarinnan vid Ahlinska skolan, fröken Anna Dahlström, nedbäddades till den djupa vilan.

Det kändes i denna krets af vänner, att den bortgångna var en af dem, som lämna ett stort saknadens tomrum i de efterlevandes hjärtan. Något vida känt och berömdt namn hade hon icke förvärfvat, men desto djupare hade hon hos många vänner hugfäst ett ljust minne af en ädel personlighet — en verkligt god kvinna.

De yttre dragen i hennes lefnadslopp äro snart tecknade. Det är icke något mångskiftande lif, strålände af stora planer och lifsverk, som här möter en minnestecknare. Det är en flärdlös, efter ingen världsglans fikande själs obemärkta vandring på sina plikters väg, som vi se i hennes lif.

Fröken Clara Elisabeth Anna Dahlström, dotter till grosshandlaren Verner Dahlström och hans hustru Charlotta Dahlström, f. Montan, föddes i Stockholm den 12 aug. 1851. Hon fick en god uppfostran, erhöi sin första skolbildning i Ahlinska skolan och utbildade sig därefter till lärarinna vid högre lärarinneseminariet på Östermalm. Efter aflagd examen gaf hon en kortare tid undervisning i Pauli skola, hvarefter hon höstterminen 1874 trädde i Ahlinska skolans tjänst. På denna plats kvarstod hon till sin död, lämnande efter sig minnet af en plikt-trogen, vaken och skicklig lärarinna och god, vänfast kamrat. Tillägga vi också, att hon för bedrivande af studier gjort en resa till Frankrike, så ha vi i det hela tecknat konturerna af hennes offentliga lif.

Men med teckningen af dessa yttre drag har man ändå icke träffat det väsentliga i Anna Dahlströms lif och personlighet. Ty hennes lifsgärning faller företrädesvis inom det personliga inflytandets sfär. Liksom källan, själf gömd i skogens famn, ger bäcken förmåga att bevattna dalen och göra den fruktbar, så gaf hon ut sig åt människorna omkring sig i ett outtröttligt, själfuppoffrande arbete utan kraf på att bli sedd och få erkännande för sin gärning. Ja, en förunderlig lust och en lika förunderlig förmåga att utgifva sig hade Anna Dahlström. Det var rent af kärnpunkten i hennes väsen. Att hon oakadt tilltagande sjuklighet — hon led af svår astma — förmodade verka så mycket och bevara ett så friskt

och gladt lynne, var alltid ämnet för hennes vänners förundran.

Sitt ljusa förstånd, sin stora energi och sina små kroppskrafter ville hon alltid ställa till sina medmänniskors och — vi skulle glömma själfva hufvudsaken, om ej detta blefve sagt — till Mästarens, till Guds tjänst. Det var en ande, som i ödmjuk trängtan sträckte sig mot det eviga ljuset, i allt sitt verkande kännande sig som en ringa tjänare.

Tvänne verksamhetsfält voro henne synnerligen kära: församlingsarbetet i hennes egen församling, Adolf Fredrik, och skolan för lytta och vanföra. Om hennes arbete för dessa tvänne slag af verksamhet må blott sägas, att hon i sitt varma intresse gaf den yttersta skärften af sina krafter. I en liten sykrets, som stöder en prästman i Adolf Fredrik i hans arbete bland afgångna konfirmander, var hon i synnerlig grad en sammanhållande kraft. Hennes intresse för skolan för lytta och vanföra var riktigt rörande. Om hon någon dag kunde notera en vinst för denna sin kära inrättning, var hon glad som ett barn.

Ett annat drag hos Anna Dahlström var hennes stränga sannings- och rättfärdighetssinne. Orättvisa, osant, osundt och själfviskt väsen hade i henne en harmful och skoningslös tuktomästarinna, som särskildt förstod att sköta satirens gissel. En öppen och ärlig själ var hon, som icke var rädd att säga hvad hon tänkte. Ett litet stänk af misstänksamhet och lättretlighet fanns nog hos henne, men den tog sig oftast ädla och oskyldiga uttryck, såsom att hon ofta fruktade, att någon blifvit sårad af hvad hon sagt och gjort.

Om en människa är stor i den mån hon är god — och det skulle vara en stor vinst, om vi erkände det mer än hvad vi göra — då var Anna Dahlström ingen medelmått. Särskildt var hon stor i trofast vänskap. Det vittnesbördet kan författaren till denna minnesteckning gifva henne, att hon som få har lärt honom förstå, hvad sann vänskap är, hvilken hjälpare makt och oskattbar andens rikedom det är i den.

Inför hennes bild synes mig den ofta hörda klagovisan från kvinnors läppar: "Hvad kunna vi svaga kvinnor göra?" vara ett själfviskhetens försök att komma ifrån de kraf, Gud och släktet ha på kvinnan.

Ty här besannas det paulinska ordet: "Störst är kärleken." Hon älskade mycket, därför gaf hon mycket, när hon var hos oss, glädje och hjälp, när hon lämnade oss, sorg och saknad.

Lefve hennes minne i välsignelse, manande till efterföljd!
KARL GASSLANDER.

SKOLUNGDOM OCH NERVOSITET.

Under rubriken "Skollifvet och nervositeten hos barn och ungdom" hade Idun i sitt n:r 14 en kortare uppsats i detta ämne, till hvilken red fogade en uppmärksamhet till de för saken intresserade att inkomma med uttalanden, ägnade att från olika sidor belysa den viktiga frågan. Som en följd af denna vår vädjan ha vi redan mottagit flere uppsatser i ämnet, och börja i dagsnumret offentliggörandet af ett urval bland desamma.

VÅR TID kunde med skäl kallas nervositetens tidevarf; allt och alla behärskas af en nervös oro, som ej kan annat än verka hämmande på utvecklingen. Särskildt gäller detta det uppväxande släktet. Mycket skrives, hvad barnen beträffar, på nervositetens konto, som ej alls hör dit. Jag erinrar mig, hvad Topelius en gång sade, att nervositet hos barn i hans ungdom hade ett annat namn, och att den då vanligen botades genom "en i rätt tid väl applicerad risbastu". Satsen kan anses gammalmodig, men är dock sann. Egensinne och själfsväld hos barn skyllas ofta på nervositet, som tyckes vara medfödd. Kanske är den det

också i mångt fall, men där den förefinnes, skulle den säkerligen genom lämplig uppfostringsmetod kunna motarbetas, om ej utrotas. Nu tillväxer den i stället allt mera och skapas där den ej finnes, så att i den kritiska period då barnet börjar mogna, gossen till man, flickan till kvinna, de flesta unga behärskas af denna allt uppbrusande nervositet, tidens onda genius. Orsakerna äro många, som bidraga härtill, alkohol och nikotin äga stor skuld, kanske mera indirekt än direkt enligt budet: "fädernas missgärningar hämnas på barnen till tredje och fjärde led". o. s. v. enligt den järnhårda ärftlighetslagen. — Det nuvarande skol-systemet kan ej annat än dana en nervös ungdom. Mångläseri, nervösa och oförstående lärare samt först och främst betygs- och examensläsningen äro härvid bestämmande faktorer.

Hvad mängden af läroämnen beträffar, som dock nu på det högre skolstadiet kommer att något reduceras genom vissa ämnens valfrihet, kan den ej annat än alstra en höggradig nervositet hos de unga. Ett ämne, som ej äger en ynglings intresse, slukar för denne mer tid än ett annat, och hvarje lektion i ämnet blir allt mera förhatlig, helst som vederbörande lärare vanligen särskildt "klämmer åt" den, som ej visar nog intresse — för att väcka det, tror han visst. "I den enskilde lärarens hand ligger gossens väl och ve", säger "En ungdomsvän". Därför borde endast den bli lärare, som vet med sig att han är lämplig som sådan. Nu kastar sig mången in på lärarebanan utan de ringaste förutsättningar att kunna fylla sin plats. Han inser ej, hvilken oerhörd skada han därigenom åstadkommer. Det är stora fordringar man sätter och *har rätt att sätta* på den, åt hvars ledning de ungas uppfostran är anförtrödd. Förvånansvärdt få äro de, som ens tillnärmelsevis uppfylla dessa. Ett hufvudfel, som vidlåder de flesta hrr lärare, är, att de glömt att de själfva varit unga. De fordra att ynglingarna skola ha samma syn på tingen som de själfva ha nu. Huru skulle det kunna begäras?

Eller vore det ens önskvärdt?

Vågar en yngling hysa och yttra en själfständig åsikt, som ej blifvit honom behörigen instoppad, och som därför skiljer sig från lärarens, blir han ofta utsatt för dennes hån, kanske rent af trakasserad, om händelsevis en "liktorn" skulle ha råkat bli trampad. "Här finnas inga andra åsikter än mina!" är mången lärarens lösenord. Hrr lärare kunna i allmänhet ej förstå, att gossen, som började i 1:a klassen, under den tid han gått i skolan, vuxit upp till en yngling, som *kan* reflektera och *vågar* skapa sig en åskådning, hvilken — huru omogen och vacklande den än må vara — visar betydligt mera intelligens än om den unge blott idisslade andras meningar. Naturligtvis verkar ett sådant tryck från katedern en viss bitterhet hos den unge.

Beröm är vidare ett ord, som saknas i mången lärares lexikon. Och dock kan ett erkännande verka mera välsignelsebringande än höga vederbörande tyckas ana. Där denna brist på uppmuntran ej verkar nervositet, åstadkommer den, hvad som är lika illa: slappnad intresse. — Exempellöst är det ej heller, att en lärare rent ut uppmanat en klass att ej ägna så mycken tid åt en annan lärares ämne, utan i stället arbeta mera på hans eget, under det att denne andre gjort samma uttalande gentemot den förre. Denna osunda konkurrens, som åsyftar att drifva upp betygen, är naturligtvis förkastlig. För öfrigt äro kanske just betygen roten och upphofvet till allt det onda.

Tag radikalt bort hela betygsskalan för terminsbetyger — helst som den för en lärare blott innefattar alfabetets andra och tredje bokstäver, under det att för en annan normal-

betyget är AB, — ty den åstadkommer blott en nervös betygsläsning, kryperi för lärare och afundsjuka mot kamrater. Skall en skala finnas äfven på terminsbetyg, så bör den åtminstone vara vättvis, och det är den ej, då exempelvis två lärjungar med lika goda kunskaper ha i betyg den ene B och den andre AB, emedan betygen gifvits af olika lärare.

Den nervösa oron kulminerar i examensläsningen. Mogenhetsexamen kan i sitt nuvarande skick ej göra anspråk på att motsvara sitt namn, då de skriftliga profven blott visa graden af minneskunskap. Visserligen ges i svenska ett s. k. allmänt ämne, som hos den, som behandlar det, skulle kunna visa om han vore "mogen", d. v. s. om han hade reflexions- och omdömesförmåga samt om han behärskade språket. Men läraren i svenska och historia — hvilka ämnen nästan alltid äro kombinerade — säger, att den som skrifer det "allmänna" tydligen *will* bli kuggad. Nej, historia skall skrivas, helst ord för ord, efter Pallin eller Odhner. Därför pluggläses historia af de flesta t. o. m. natten före skrifningen. Resultaten bli ock ofta lysande.

Kan ett sådant system annat än frammana nervositet?

Huru skulle det vara att inskränka de skriftliga profven för mogenhetsexamen till ett matematiskt-fysikaliskt med användande af de hjälpkällor, som stå till buds i dagliga lifvet, samt ett öfversättningsprof från ett lefvande språk? — Abiturienterna skulle i detta senare visa att de behärskade originalspråket, att de vore i stånd att sätta sig in i författarens tankegång — texten kunde få väljas ur världs litteraturens mästerverk — samt att de ägde förmåga att med noggrann anslutning till originalet åstadkomma en *god* öfversättning på modersmålet. Skulle ej dessa prof visa mera mogenhet än de nuvarande? Att nervositeten skulle betydligt reduceras, torde af en hvar inses.

P. H.

I GAMLA RUM. SKISS FÖR IDUN AF ARTUR MÖLLER.

INRAMADE i sina gråa fruktguirlander strålade den låga herrgårdsfasadens fönster i en festglans, som erinrade om dess forna klangdagar. Utanför var gården full af folk, fjätttrade i timvis af ljuset och musiken och de få glimtar, som trängde ut, när en hvit dam med sin svarta kavaljer hämtade svalka vid något fönster.

Men därinne hade de rätt tråkigt.

Grefven, en vacker sextioårs man, gick med ett förbindligt småleende genom rummen. Han hade de drag, som i tre århundraden utmärkt ätten: det smala höga hufvudet med den förnämt tillbakaliggande pannan, de eleganta ögonbrynen och de rörliga mungiporna. Men öfver dem hade det kommit någonting trött och själlöst, och han sade långt ifrån sina komplimanger med den sorglöshet, hvarmed ännu hans fader hade sagt sina.

Man trodde att det var fideikommissets förstörda affärer och den förestående kraschen, som i hemlighet gnagde på hans lifsnerv.

Under det att grefven gick genom rummen, dolde han bakom småleendet ett trist förakt för sina gäster. Han företog egentligen denna rond för att slippa ur rökrummet, där en del äldre och yngre herrar, hufvudsakligen "affärs-vänner" från länet, pustade ut grefvens lätta middagshavannor tillsammans med en konversation, så reserverad och misstrogen, att man skulle ha trott dem afhandla ett kreatursköp.

I den stora spegelsalen, där amoriner dansade i taket, spelade musiken en Waldteufel. Golfvet låg tämligen öde, men rundt väggarna sutto rader af unga damer med hopplösa ansikten.

Mousseline

i 120 cm. bredd à 90 öre pr meter levereras tull- och portofritt till privatpersoner.

Profver omgående franco.

Schweizer & Co., Luzern S. G. (Schweiz).

Grefven styr med spänstiga steg mot den något korpulenta fru Hanson-Derlien, hvilken drar samman ögonen med ett närsynt uttryck, som hon funnit ägna sig utmärkt väl för att meddela intrycket af ett visst förnämt noli me tangere. Fru Hanson-Derlien känner sig dessutom synnerligen hemmastadd här, eftersom hennes man är ägare af den största inteckningen i herrgården. På hennes vänstra hand sitter Harriet Derlien, som nyss fulländat sin uppfostran under tre års vistelse i England, stram och ladylik i höghalsad svart sidenblus.

Grefven kysser de bägge damernas händer och underhåller sig med fröken Harriet om hennes intryck utomlands. Hon anser London för en mycket finare stad än Paris och engelsmännen äro framför allt mycket mera *chic*.

— En engelsk dam skulle finna det shocking, om en gentleman kysste hennes hand utan vidare, tillägger hon.

Det faller inte grefven in att märka någonting. Medan han berättar ett par anekdoter från sin sista resa till Paris, sitter fru Hanson och gör upp utkast till herrgårdens modernisering utvändigt och invändigt. Först och främst måste naturligtvis alla dessa gammalmodiga speglar bort med sina löjliga, ovala ramar. Sedan tänker hon stryka salongen alldeles hvit, möjligen med en grön list under takranden. Så får man beställa ett modärnt konstnärligt möblemang, någonting ljus och gladt och tomt, som ännu endast dunkelt försvärfvar henne. De här stolarna med sin ohygieniska stoppning och sina svängda armstöd vet hon egentligen inte hvar man skall kunna göra af, det enda blir väl att flytta ner dem i ekonomivåningen till tjänstfolket.

Dyrt blir det, men skall man kunna använda gästrummen, måste taket åtminstone höjas en meter, och man får lägga in värmeledning i stället för de där gamla öppna målade kakelugnarna. De gamla tapeterna med sin mörknade förgyllning måste bytas ut emot nya — hon tänker med välbehag på ett storblommigt ljusblått mönster, som hon förre veckan såg inne i Stockholm. — Ja, det kan nog göras någonting af det gamla nästet, bara det kommer i rationella händer och den här gamla obeskrifliga doften, som trots allt ännu i viss mån trycker ner henne, blir ordentligt utluftad.

Musiken har tagit upp en lancier och grefven gör en sirlig komplimang för fröken Harriet.

— Tack, jag dansar inte lancier, säger hon kort och undertrycker ett litet leende.

— Nej, vet grefven, det tror jag inte är många af ungdomen som gör heller, finner sig fru Hanson-Derlien befogad att lägga in — och jag tror att de skulle ha mycket roligare om det blef speladt några nationaldanser.

Grefven ger ögonblickligen en order åt musiken och snart gungar golfvet af stampningarna till en rospiggs-polka.

Husets värd fortsätter genom biblioteket, där Voltaire och Musset drömma i gula skinnryggar på väggarna och en herre i pincenez vän-

Af läkare och professorer mangfaldt lysande vitsordadt såsom stärkningsmedel vid många-handa sjukdomar.

SANATOGEN

Erhålles å apotek. Generalrepresentant för Sverige: Josephson & Reteike, Göteborg. Fabrikanten: Bauer & Co, Berlin.

**Lanolin-
Sana-Tvål.**

Garanterad ren, neutral,
mild och öfverfet.

Bästa Barntvål!

25 öre st.

Grumme & Son
Stockholm.

der bladen i l'illustration. Han har ändå en hållning, som bryter af mot sällskapet, gamle grefven. Fracken sluter sig om hans gestalt smidigt som en lifrock af matt siden.

I den röda skymningen i grefvinnans kabinett urskiljer han en liten krets herrar och damer inne från Stockholm. Ett par af dem gå igenom ett fotografialbum, tre andra äro oafbrutet sysselsatta med att anmoda en ung dam att deklamera, som med lika anständig blygsamhet försäkrar, att hon inte kan. Men de ge inte upp hoppet att genom ett par längre dikter för en halftimme bli befriade från tunga sällskapsplikter.

— Men man har ju tråkigt, hviskar grefven förtviflad i örat på sin gemål.

Hon rycker på axlarna.

— Det skadar inte, kära du. Man har inte roligt nu för tiden i sällskap. Det är inte fashion.

Kärleksgången kallades den lilla korridor, som från grefvinnans ledde till det yttersta rummet på högra flygeln, skymningslyckan som det sedan gammalt hette. Grefven böjde sig för att icke stöta hufvudet mot mistelkvisten, som hängt där ända sedan Gustaf III här en gång i nåder röfvade en kyss från husets dotter, som i förlägenheten neg och tackade. Sedan dess hade ett och annat par följt sin konungs föredöme i kärleksgången, och nästan lika många hade smugit ut genom den lilla tapetdörren till höger, som ledde ut i parken.

Grefven smög äfven nu på tå genom gången, som om han befarat att trampa för hårdt på minnen, som ringde i hans öra som en knappt längre förnimbar högtidlig bjällerklång ur fjärran. Genom fönstren till höger såg han ut i parken med lusthus, ekar och svandammar, allt redan sänkt i aftonens tystnad.

Han ångrade, att han hade upplåtit skymningslyckan i kväll och han ville se hvad det var för några, som höllo till därinne. Men i dörröppningen hejdade han sig. Rummet låg i samma hemlighetsfulla dager från den turkiska ampeln, hvilken gifvit upphof till dess namn, som det gjort om aftnarna för fyrtio år sedan. Allting var mörkt, och var det inte till och med samma doft, som slog emot honom — doften af jullack och skymningshistorier och bortglömda pantlekar. Inom honom mumlade ett par rader ur dedikationen till Faust:

Ihr bringt mit euch die Bilder froher Tage
und manche liebe Schatten steigen auf,
wie einer alten halbverklungnen Sage
kommt erste Lieb und Freundschaft mit herauf...

Ja, det hade aldrig varit frågan om att ha tråkigt på den tiden. Han hade kunnat känna sig olycklig, ja, förtviflad, om Teresia hade tagit någon annans lösen i en sällskapslek, och han hade kunnat drifva omkring i parken timalts utan att kunna gå till sängs af lycka, om han hade fått en varmare tryckning af hennes hand till godnatt än de öfriga. Till dess att slut-

ligen en kväll, här i skymningslyckan, allt tvivel hade blifvit häfdt, den kväll, då —

Från förstualkoven hördes tvänne röster.

Gamle grefven tog ett steg framåt och igenkände sin brorsons, filosofie kandidatens, kutiga rygg och något utstående nacke. Bredvid honom den främmande guvernanten, hvars namn han aldrig kunde draga sig till minnes. Det kom en glimt af den gamla skalken i grefvens blick och han lyssnade maliciöst.

Kandidaten hade öppnat fönstret och pekade ut i mörkret på folket:

— Se på denna tätt packade, hotande massa, sade han. — Hur länge tror fröken, att man kan undanhålla dem deras rätt. Hur länge tror ni, att de tänker nöja sig med att stå utanför?

Frökens nacke såg ut som om hon tänkte, att om de visste hur pass roligt det var härinne, skulle de kanske afstå själfmant.

Med samma småleende som nyss och samma älskvärda uppmärksamhet åt alla håll gick grefven tillbaka genom sina rum.

MÄNNISKAN OCH LEJONET. FABEL AF JOSÉ ECHEGARAY.

ÖFVERSÄTTNING FRÅN SPANSKAN FÖR IDUN AF A. M.

ALL STORHET har en ända, bergen söndersmulas, och en gång vordne stoft sjunka de till hafvets botten; våldena störta samman, och vordne spillror gå de in i historiens svalg; ryktets stjärnor slockna och lämna knappast gnistor efter sig vid det förlutnas horisont; äfven solen skall slockna, allt är en tidsfråga, och kvar skall ej blifva annat än ett kallt skelett, som irrar omkring i rymden.

Huru plågades icke *lejonet*, skogarnes konung, inne i sin kula! Han var mäktig; hans timme slog och dödskampen hade börjat.

Vid hans sida stod hans son, *det nya lejonet*, skogarnes kronprins, alla djurs blifvande konung.

Den döende monarken och mer än monark, fader, gaf honom med ansträngning det sista rådet, det viktigaste.

— Fly människan — sade han — fly alltid; försök inte att strida mot henne. Du är absolut herre öfver de andra djuren, var ej rädd för dem; kufva dem, straffa dem, sluka dem om du är hungrig. Med alla kan du slåss, alla kan du besegra, men försök inte att slåss med människan: hon skall döda dig och det utan all barmhärtighet, ty hon är grym, grymmare än vi.

— Är människan så stark? — frågade sonen.

— Nej, hon är inte stark, — genmålde fadern. Med ett slag af din svans kunde du slänga upp henne i luften, likt det ynkligaste lilla djur.

— Äro hennes tänder och betar starka?

— De äro löjliga och eländiga: de äro mindre värda än en liten rättas.

— Äro hennes naglar så skarpa som mina klor?

— De äro små, dåliga och ibland smutsiga. Nej, med klorna skall hon inte lyckas rå på dig.

— Har hon man, en sådan som vi skaka så stolta?

Härvid öppnade det döende lejonet sitt förskräckliga gap enormt; vare sig detta nu kom af att det ville skratta och ej kunde eller af att rosslandet började.

— Och honorna till detta djur, äro de farliga?

Lejonet gjorde en rörelse som för att resa sig, men det förmådde ej, utan blef liggande tankfullt med rullande ögon och andades trögt under en hicka, som tillkännagaf den annalkande döden.

Det gjorde en ansträngning och sade slutligen: — Honan till mannen är en kunglig hona! Men hon är farligare än hanen.

— Är hon mycket stark?

— Hon ser ej ut att vara det; men hon är det.

— Och har hon naglar, betar och tänder?

— Ja, hvad hon har betar och naglar!

— Och man?

— Ja då! En mycket vacker sådan! — Och lejonet upphäufde ett sista rytande.

Sedan yttrade det endast dessa ord:

— Mitt råd, mitt sista råd: slåss inte med människan... fly... fly för människan... och framför allt för kvinnan.

Det öppnade munnen, ville draga in luft, men kunde ej, det ryckte i dess kropp, majestätiskt böjde det sitt hufvud och lejon-fadern var död.

Med några slag af tassarna ref lejon-sonen ned ett par klippblock, hvilka fullkomligt stängde ingången till hålan. Det döda lejonet hade nu sin grift, alledes som en faraon.

Det lefvande lejonet drog sig in i skgen och trumpetade ut den nya regeringen med tre väldiga rytanden; men den natten slukade det ej något djur; det var inte hungrigt. Det sof föga och under sömnen drömde det om faderns sista råd. Människan! Människan! Hvarför? Skulle människan vara så farlig? När det blef morgon, vaknade det och styrde kosan ut i världen. Skulle det träffa människan? Och om det träffade henne, borde det då fly för att uppfylla faderns sista vilja?

Plötsligt ljöd något gällt och gräsligt, något som liknade ett rytande. Det torde vara mannen som röt. Men det var det inte; det var en åsna, som skriade och det var ett förfärligt skriande.

Drifvet af en impuls, som det ej kunde behärska, slog lejonet omkull djuret och fasthöll det med sina väldiga klor.

— Är du människan? frågade det.

— Nej — svarade det arma djuret — jag är inte människan! Men dock har jag hört sägas att några människor likna mig! Du är en åsna, ett dumbufvud, en stackare, säges det om många.

— Är du stark?

— Det ser du väl att jag inte är? Du håller mig under dig, du spänner klorna i mig, och jag rör mig inte ändå.

— Men du ryter dock väldigt; jag blef inte skräm, men du oroade mig.

— Låt inte bedra dig; det finns många som skria ofantligt, men i grund och botten äro de de fattiga satar som jag, ena stackare.

— Hvar skall jag träffa människan?

— Följ denna dal, gå öfver berget, så finner du henne kanske på andra sidan.

Lejonet släppte åsnan och fortsatte sin väg. Plötsligt slingrade sig något om dess ena ben, det var en orm. Det ryckte våldsamt lös den och kastade bort den, tog ett språng och satte tasserna på den.

— Är du människan? frågade det.

— Jag är inte människan; jag är ormen.

— Är hon lik dig?

— Somliga likna mig; de slingra sig som jag och äro giftiga som jag.

— Hvar skall jag träffa människan?

— Följ berget; när du stiger ned från det, träffar du henne kanske. Men släpp mig, ty du är mycket tung. Och ormen sökte komma åt att bita lejonet.

— Du är ett mycket fult djur — sade lejonet; — ett elakt kryp klämmer man ihop och förstör.

Och det klämde ihop reptilen och ref sönder den. Det fortsatte sin väg, passerade toppen af berget samt började nedstigningen.

Plötsligt fick det syn på ett springande djur, kastade sig öfver det och höll det fast utan ansträngning, emedan det var litet och föga starkt.

— Hvem är du? Är du kanske människan?

— Jag är räffen — svarade det lilla djuret — och är lika duktig som människan genom min slughet, ehuru det finns många sådana som äro mycket råfaktiga; jag går in i hennes höns hus och äter upp hennes höns och hon får inte nytta af annat än hvad jag lämnar kvar.

— Men känner du henne?

— Mycket väl och sen långt tillbaka.

— Godt! Kom med mig!

Och lejonet och räffen anträdde sin vandring och kommo snart in i en skog.

I den hoppade en apa, som klef upp i träd och gjorde där burleska och till och med oförsämmda gester åt sin herre och mästare, skogarnes konung.

— Hvad är detta för ett djur? — frågade lejonet sin följelslagare, räffen. Är det människan?

— Nej, det är inte människan, men det är mycket likt henne. Några hålla föra att de äro syskon eller åtminstone kusiner.

— Jaså, är människan sådan — sade lejonet och uppgaf ett rytande som skulle föreställa ett hänskratt. Men då har min far yrat. Människan farlig! Farligt, det där löjliga missfostret! Jag skall söka upp henne om också endast för nöjet att få kapa svansen af henne.

— Någon sådan har hon inte längre, — sade räffen spetsigt. — Det har så småningom blifvit slut på den.

— Gå på! Låt oss söka upp människan! Låt oss stuka hennes stolthet! Stolt, en sån där usel varelse, som är så föraktlig, så elak, så löjlig! En varelse som i förstånd liknar åsnan, i nedrighet och giftighet ormen, i figur apan och hvars höns räffen äter upp! Till henne! Till henne! röt lejonet.

Ett annat djur spärrade vägen för lejonet; det utmanade det modigt; det skällde ursinnigt.

— Tala inte illa om människan, du djur, barbar och vilde! Människan är god och ädel, hon är min följelslagare; hon delar sitt bröd med mig; jag sofver vid hennes fötter. Om du skymfar henne, skymfar du mig; om du slåss med henne, skall jag slåss vid hennes sida; min kropp skall vara den sköld, som skall parera slagen af din tass.

— Du är modig — sade lejonet. Den som kan räkna på en så god vän torde alltid ha något godt inom sig. — Människan har inte något godt, om inte möjligen sina höns gårdar — grumsade räffen.

Skulle Er

klädning, kappa, öfverrock eller kostym vara fläckig eller urblekt af solen, går detta lätt att afhjälpa genom kemisk tvätt- eller färgning:

man

vända sig till Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri-A.-B., Göteborg, som utför dylikt arbete bra och billigt. Ombud i Stockholm: Fröken Beda Johnson, kungsgatan 9.

Men en majestätisk örn kom seglande från en bergspets och deltog i samtalet.

— Tig, du usla lilla kryp! Mannen är ett riktigt djur! Detta säger jag, som ser tingen från ofvan.

— Det säger du och det försvarar du, emedan han dyrkar dig, af skryt och fåfänga sättande dig på stensköldar.

— Jag säger det, emedan jag vet det och emedan Jupiter uppenbarade det för mig.

Lejonet lyfte upp sitt hufvud och frågade:

— Flyger människan liksom du?

— Hon flyger inte, men hon bär inom sitt hufvud likasom i en mystisk bur en fågel, som flyger bättre än jag och som lyfter sig högre än jag.

— Hvad heter den?

— Tanken.

— Den känner jag inte till.

— Inte jag heller.

Lejonet blef fundersamt. Hvad manne väl människan kan vara för något? Åsnorna talade med förakt om henne, ormarna med afund, räfvorna med hån, aporna härmade henne, men hunden försvarade henne och örnen respekterade henne, och hans far, det starkaste lejonet i skogen, visade fruktan, då han talade om människan.

Hvad skulle han göra? Respektera det döende lejonets yttersta vilja eller beslutsamt uppsöka och modigt kufva den, som gjorde anspråk på att vara skapselsens herre.

Han tvekade, men räfven sade till honom:

— Du är det starkaste djur, som finns; du är vår suverän. Och du skulle feigt fly människan, hvilken jag gör narr af alla dar och alla nätter till på köpet. Hvem är som du? Hvem kan mäta sig med dig?

— Och rådet af min far? Och hans minne, som jag respekterar? Och hans erfarenhet?

— Din far var barn på nytt; åren hade stäckt hans tankeförmåga och ödat hans krafter.

Lejonet beslöt att uppsöka människan och slåss med henne.

Det fortsatte sin väg genom skogen med räfven vid sin sida, hunden framför, apan hoppande från träd till och örnen sväfvande uppe i luften.

Till slut sade räfven: — Se! Där är han! Den där på hästen med bäge och pilar, det är människan.

— Men det där djuret, som rör sig där långt borta, är mycket stort och har fyra ben, och du sa' mig att människan var lik apan.

— Det är så att människan ibland har fyra fötter eller behöfde ha det — genmålde räfven bakslug. I alla fall må du veta, att den där är till häst.

— Välan! Låt oss gå emot honom! — röt lejonet och skred framåt, mäktigt och modigt.

Striden begynnade.

Människan ömsom flydde, ömsom afsköt en pil; och genom att så draga sig tillbaka, än anfalla och med sina rörelser i öfrigt locka det med sig, drog hon lejonet till några busksnår.

Plötsligt, då lejonet gjorde ett språng, gaf marken vika och det föll i en djup grop.

Det sökte komma upp ur den, men kände att några starka fjättrar fasthöllo fram- och baktassarne och hela kroppen.

Det hade fallit i ett försåt; det var förloradt. Efter att ha spjärnat emot en stund, insåg det detta och mumlade hest: — Min far hade rätt, jag borde ha flytt människan; men nu är det för sent. Och det beredde sig att dö med värdighet, något som alla människor borde göra vid öfvertygelsen att döden kommer.

Lejonet höll sig orörligt och höjde majestätiskt sitt hufvud.

Till kante af gropen närmade sig nyfiket människan, hunden, räfven och apan; örnen spände ut sina vingar och såg på uppifrån.

Människan kastade en sten på lejonet för att krossa dess hufvud.

Men lejonet sade:

— Du skall inte slå eller sära mig i hufvudet, ty det är mycket hårdt och har ingenting förskyllt. Sänd mig en pil i örnen; de äro de skyldiga, ty de hörde inte min fars råd; sära mig i hjärtat, ty det är skade och värdade honom inte som det borde.

Och lejonet vände på sig och visade sitt ädla bröst.

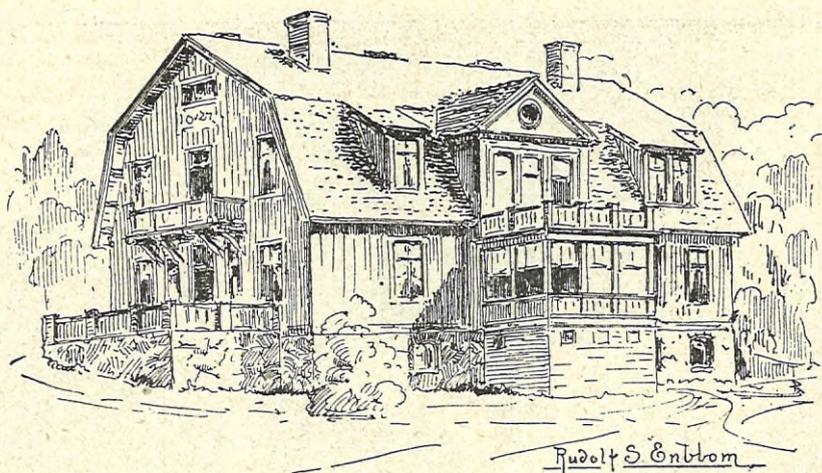
Människan, som någon gång är medlidsam, uppfyllde dess bön och afsköt en pil och lejonet dog på gropens botten.

Människan lutade sig förnöjd ned, under det hon tänkte: — Ett vackert skinn; jag skall dra af det, så snart jag är säker på att du är död.

Räfven smög sig bort, sneglade på människan och såg till sig själf: — Medan du nu är sysselsatt, går jag och äter upp dina höns.

Apan hoppade upp på hunden och satte sig gränslöfver honom, härmade människan. Hundhäst och fyrhänt satte i väg mot skogen.

Örnen höjde sig, under det han sade: — Människan dödade lejonet. Jag måste stiga högt upp, så att hon inte träffar mig. Hvem vet om han inte annars en dag när äfven mig?

ARKITEKTEN R. S. ENBLOMS FÖRSLAGSRITNING TILL ÄLDERDOMSHEM FÖR F. D. FAMILJELÄRARINNOR.

GUVERNANTERNAS ÄLDERDOMSHEM.

“EN ICKE SÅ OBETYDLIG del af det pedagogiska arbetet i vårt land pågår alldeles enskildt. Det är hemlärlarinnan eller — som hon med ett främmande ord kallas — guvernanten, som utför detta. Mer än en uppfostringstekniker anser denna hemundervisning som den i etiskt hänseende bästa och lämpligaste. Därom kan man nu hysa olika åsikter, men det säkra är, att en stor del förmögnare familjer föredraga densamma för sina döttrar. Hemlärlarinnan är alltså, lika väl som elementar och folkskolelärlarinnan, ehuru i betydligt mindre omfattning, en lefvande kraft i vårt pedagogiska lif, en kraft, som är att räkna med.

Det är nu emellertid ett länge och väl känt missförhållande, att hemlärlarinnans ekonomiska förmåner ställa sig så ojämförligt mycket sämre än både elementar- och folkskolelärlarinnans, att guvernantens lott i genomsnitt blir ytterst osäker och blir dystrare i samma mån hon närmar sig ålderdomens gräns.”

Så börjar den runa, hvilken en af vetandets stormän ägnat de gamla, ofta hemlösa guvernanterna, i syfte att åt dem bereda en fristad för kommande dagar, ett ålderdomshem för f. d. familjelärlarinnor. Tanken upptogs af några behjertade män och kvinnor, hvilka med vaken blick uppfattat det påpekade missförhållandet. Med stöd af kontraktsprosten Enhörning (Ljusnarsberg), bruksägarna D. Keiller och P. Carlberg samt kyrkoherde Hasselskog (Alingsås) lyckades företaget också bana sig väg både till hög och låg.

När fonden växt till ett afsevärdare belopp, undertecknades af de för företaget ömmande

ett uppprop, som f. n. cirkulerar i Sveriges alla skolor. Samma cirkulär kommer äfven att sändas de personer, som i främsta rummet stå i tacksamhetsskuld till hemlärlarinnor, under förhoppning, att de måtte känna sig manade till någon uppoffring för den goda saken.

De personer, som med sina namn velat främja företaget, äro bl. a.: generallöjtnant O. Taube, landshöfding Palmstierna, professorerna C. Y.

Sahlin, Hammarsten, Trygger, Söderblom, Martin (Uppsala), Lindberg, Norström (Göteborg), John Berg, Key-Aberg (Stockholm) samt en stor del föreståndare och föreståndarinnor vid Stockholms läroverk.

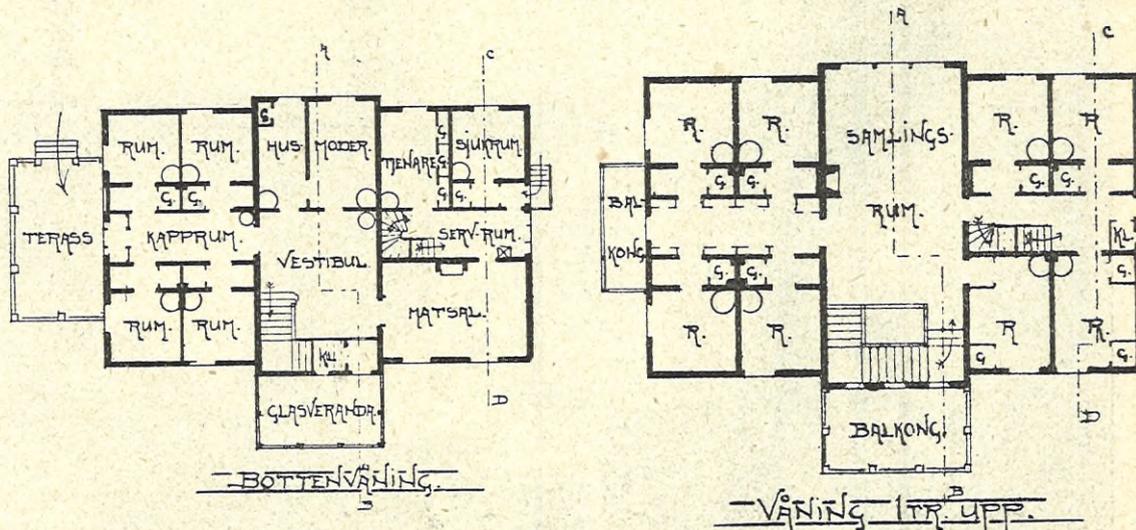
Under professor Sahlins ordförandeshap har på flere sammanträden uttryckts den önskan — att skyndsammast söka nå den siffra af 30,000 kr., som anses behöflig till utförande af arkitekten R. S. Enbloms här meddelade förslagsritning till ett ålderdomshem på 20—23 rum.

Förutom ett hittills insamladt kapital på 12,000 kr., inestående å Österg. ensk. bank i Linköping, finnes äfven tomt vid sjön Bolmen i Småland, skänkt af kapten Dyberg, samt löfte om timmer, väggpapp, kakelugnar, fönster och dörrar, färg till yttre och inre målning, porslin, glas, nysilfver, linne, möbler, mattor, täcken, filter, kökssaker m. m. m. — allt gifvord af den offervilliga allmänheten.

Hvarje pensionär kommer att disponera eget sofrum, däremot intagas gemensamma måltider och lämnas detta jämte tvätt, ljus, värme till minsta möjliga afgift. Ett önskemål är äfven att kunna bereda friplats åt 2—3 mindre bemedlade hemlärlarinnor.

Den kommitté, som f. n. är bildad, består af fru Eva Frestadius, f. Liljewalch, fröken Anna Böttiger, fröken Bertha Hörnström, arkitekten R. S. Enblom och v. häradshöfding John Lodén.

Alle I, som lämnat edra barn i hemlärlarinnans fordrande vård, glömmen ej, att framtiden för henne ofta ter sig mycket bekymmersam, när krafterna äro utslitna och när ålderdom och ohälsa närma sig! Visen henne eder tacksamhet genom att på gamla dagar bygga åt henne det hem, som hon under ett helt lif måst umbära, i det hon ständigt gästade andras.

STIL!
SKÖNHET!
STYRKAI

Mölnlycke Möbelfabriks Utställning, 18 Birger Jarlsgatan 18.
Möbler såväl eleganta som enkla; allt i solidt och förstklassigt utförande.
Sängar, Sängkläder, Mattor och Gardiner.

Rikstelefon 76 14. Allm. Telef. 76 14.
Ritningar och kostnadsberäkningar upprättas beredvilligt på begäran.
Egna Arkitekter och Dekorörer. Filialer: Göteborg, Malmö.

ETT BRÖDRAMÖTE.

PRINS GUSTAF ADOLF mottogs vid sin hemkomst till fäderneslandet från den betydelsefulla långresan på det festligaste. När prinsen i fredags kväll anlände till Helsingborg, var staden illuminerad och tal och lefverop utbragtes till hans ära. På lördagsmorgon öfverraskades han på hotellet af brodern, prins Wilhelm, som enkom nedrest från Stockholm för att den förste bland hans närmaste muntligen få lyckönska honom. Från detta möte förskrifversig den vackra bild, som vi här invid meddela.

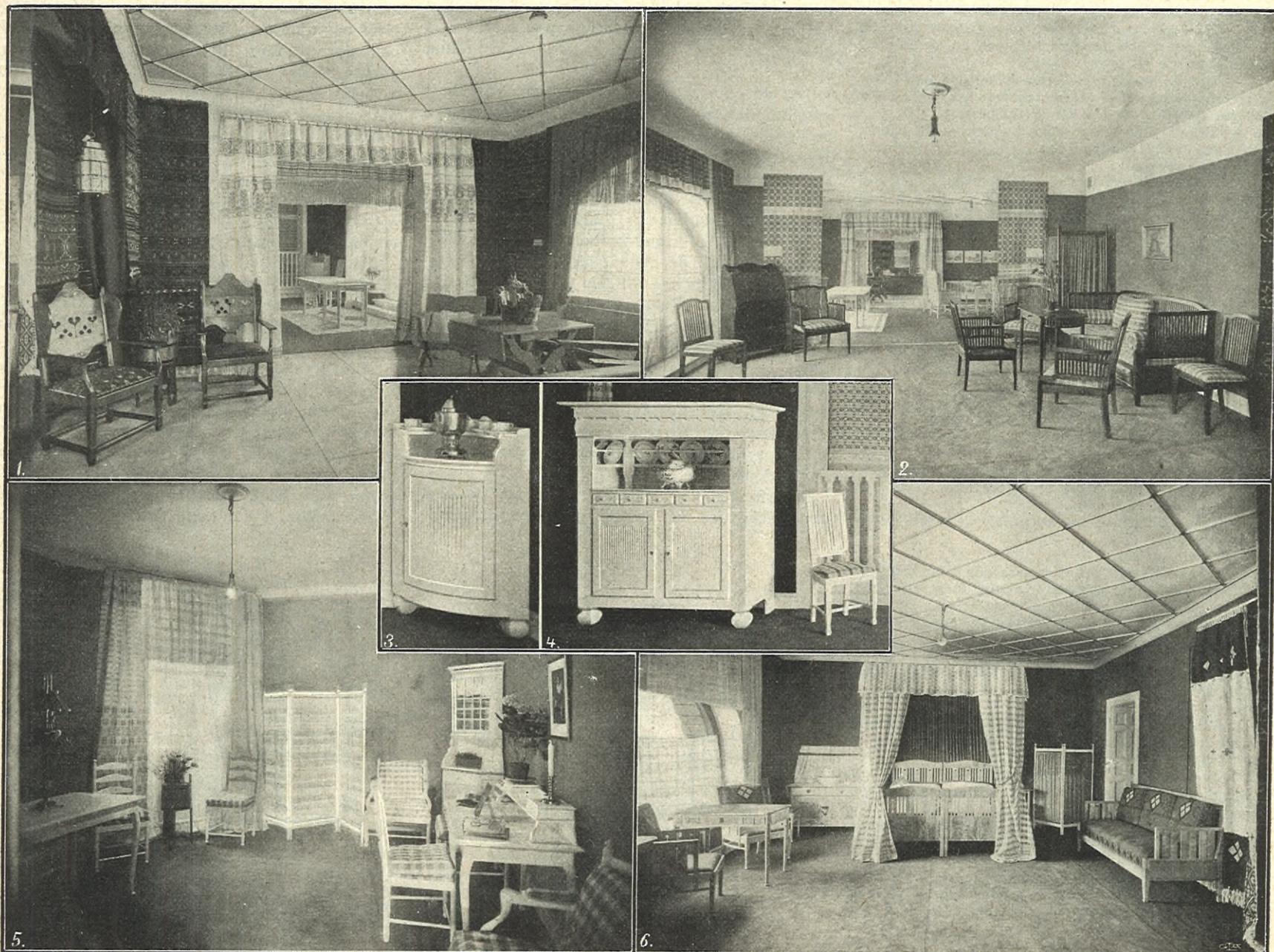

BRÖDRAMÖTET I HELSINGBORG. PRINS GUSTAF ADOLF OCH PRINS WILHELM TRÄFFAS PÅ HOTEL CONTINENTAL. FOTO FÖR IDUN AF ALFRED B. NILSON.

ETT SVENSKT HEM.

DET HAR FUNNITS en period och den är alls icke aflägsen, då ett stort flertal af de svenska hemmen i fråga om inredning hade bra litet af svensk sarprägelse öfver sig. Möbler, mattor, gardiner, prydnadsartiklar — allt rojde ursprung från andra folks smak och förhållanden och passade oss egentligen ganska illa. Och denna onationella hemtyp frodas ännu på många ställen hos oss, hvilket för öfrigt är lätt förklarligt, ty man förändrar ej ett hems en gång fastslagna utstyrelser lika lätt som man byter en kläder. Men en reform håller i alla fall på att åvägabringas i de nutida svenska hemmens inredning, en reform, som sträfvat efter skönhet utan öfverlastning, men främst efter nationell karaktär och efter enkelhet, på samma gång man söker tillgodose de praktiska krafven.

Föreningen för svensk hemslojd har härvidlag, jämsides med många

FÖRENINGENS FÖR SVENSK HEMSLÖJD VÅRUTSTÄLLNING. 1. ENTRÉN MED INBLICK TILL SALEN. 2. HVARDAGRUMMET MED INBLICK TILL SALEN. 3 O. 4. HÖRNSKÅP OCH SKÄNK I SALEN. 5. BUDOAREN. 6. SÄNGKAMMAREN. A. BLOMBERG FOTO.

BILDER FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSEN. 1. GENERAL LINJEVITSCH, KUROPATKINS EFTERTRÄDARE SOM RYSK ÖFVERBEFÄLHAFVARE. 2. ETT PROVISORISKT RYSKT HOSPITAL UNDER PÅGÅENDE DRABBNING. 3. RYSKA TRUPPER PÅ RETRÄTT I MANDSCHURIET.

andra krafter, under de förlutna åren af sin verksamhet på ett alldeles förträffligt sätt främjat ifrågasvarande »svenska hemrörelse», ty tack vare denna förenings initiativ, dess sträfvan att blåsa lif i den bortdomnande hemslöjden, sådan den en gång blomstrat i bondehem och torpstugor, fyllas nu våra hyrda våningar i städerna och våra själfägande villahem på landet med en invasion af bohagsföremål, som till form och färg röja sitt ärliga svenska ursprung, och som vi hälsa med den oförställda glädje, hvarmed vi efter en lång skilsmässa möta gamla och bepröfvade vänner inträde under vårt tak.

Vi minnas alla föreningens för ett år sedan anordnade vackra heminteriör i den s. k. bergsmansstugan vid Djurholm. Föreningens nu pågående vårutställning, som denna gång är inrymd i en lokal Strand-

vägen n:r 7, omfattar jämväl ett borgerligt svenskt hem, hvars alla föremål äro förfärdigade af inhemskt material efter typiska svenska mönster.

Våningen består af fyra rum med entré, och trots själfva lokalens karaktär af modern butik med sina stora fönster och väldiga golfytor, har det lyckats fröken Zickerman, som anordnat interiören, att med sin spirituella arrangeringstalang förläna ett hems trefna och varma stämning åt samtliga rummen.

Efter att ha passerat entréen komma vi in i en matsal med helröda väggar, mot hvilka den hvita möbelen, bestående af en präktig öppen skänk, ett trefligt hörnskåp, bord, stolar och soffa, gör en behaglig effekt. Från salen inträda vi i hvardagsrummet, som bjuder på en mycket vacker pinnmöbel i rödbrun färg, klädd med tyg i gult och grönt, ett arbete af en bonde från

Siljansnäs, som utfört detsamma, då han hvilat från sysslorna på åker och äng. Synnerligen tilltalande är den lilla budoaren med sina bastanta s. k. Gripsholmsstolar, försedda med mjuka lösa sitsar, överklädda med blått och hvitt rutigt tyg. Äfven här är möbelen hållen i hvitt. Sängkammarmöbelen, förfärdigade af polerad björk i träets naturliga färg, företer en anslående dekorativ syn, hvilken än ytterligare stegas af ett vackert öfverdrag, skiftande i brandgult och svart.

Dessutom har utställningen att bjuda på en rikedom af väfnader i en rikedom af färger och lämpade för alla ett hems bebof. Mönstren härtill äro samtliga komponerade af föreningens mönsterriterska, fröken Zeinwoldt, som jämväl gjort ritningarna till sängkammarmöbelen och till hvardagsrummets pinnmöbel.

Köp Venersborgs BARNSKODON!

Bästa svenska fabrikat!

Hvarje sula stämplad med vidstående fabriksmärke.

Tillverkas af:

Aktiebolaget

A. F. Carlssons Skofabrik, Venersborg.

Försäljes i minut hos de flesta skohandlande i landet.

Utställningens öppnande inleddes med ett intressant föredrag, som hölls af artisten Gustaf Ankarcrone och berörde hemslöjdens förhållande till det nutida lifvet i Dalabygderna. Artisten A. är, som bekant, numera bosatt i Leksand och har där, öga mot öga med de förskjutningar i modärn riktning, som tidsandan åstadkommer i de urgamla bygderna, gripits af ett varmt intresse för Dalarnes åldriga kultur, hvars återupprättande han kraftigt häfdar som ett livsvillkor för befolkningens andliga och materiella kraft. Som ett verkamt medel i sådan riktning anser han hemslöjden med dess förmåga att främja hemlifvet och utveckla den hos Dalarnes folk inneboende skönhetskänslan.

Våra läsare återfinna här ofvan några afbildningar af utställningens olika rumsinteriörer, som inbjuda till studium och betraktelser öfver den alltid aktuella hemkonsten.

E. H—n.

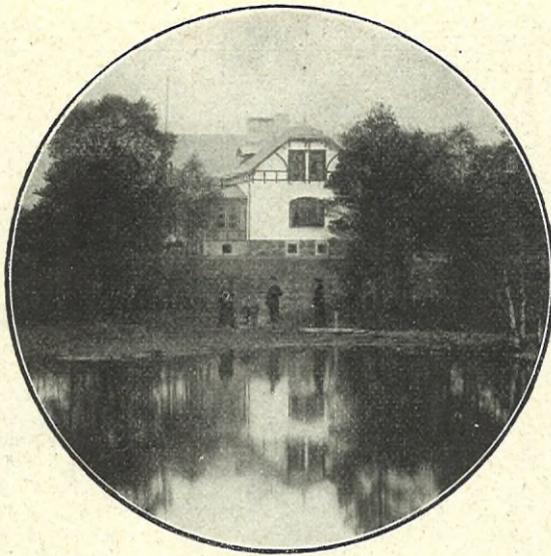
Använd

välgörenhetsmärkena

på alla edra postförsändelser!

KLOCKSJÖNS HÖNS- OCH ANKGÅRDAR.

ALLT OFTARE höras ur de uppväxande kvinnornas led allvarliga spörsmål om hvad de skola bli, med hvilket arbete de skola utfylla sin tid för att göra någon insats i samhället och kunna bestå i lifskampen. Alla äga ej begåfning för rent intellektuella sysselsättningar — lyckligtvis, ty då skulle de redan af män som kvinnor talrikt beträdda lärda banorna bli öfverfyllda; äktenskapet, som den moderna tidens många spekulativa andar hålla på att förflytta utom världsordningens ramar, är ej heller längre i stånd att binda kvinnorna vid sin härd i någon större utsträckning, och kring samhällets många merkantila arbetskupor bida flockar af arbetssökande kvinnor, som endast för sin utkomsts skull bönfälla om att få fullgöra en arbetsplikt, för hvilken de i själfva verket sakna lefvande intresse. Men till all lycka gifvas andra verksamhetsområden, hvilka just kvinnorna, de må tillhöra snart sagdt hvilken samhällsklass som helst, hafva

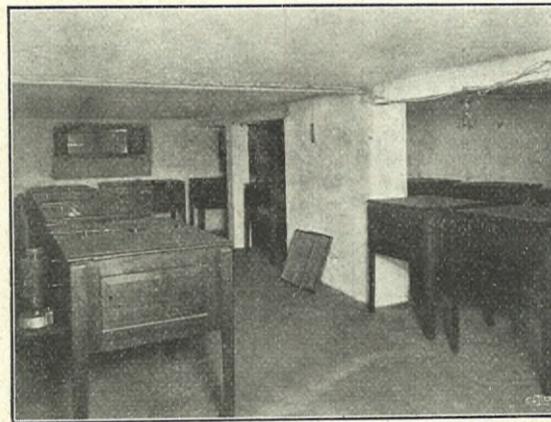
KLOCKSJÖN: BONINGSHUSET.

ypperliga förutsättningar att kunna odla. En sådan verksamhetsgren är hönsskötseln, som allt mera vinner terräng i vårt land.

Ett af Sveriges största hönserier är Klocksjöns höns- och ankgårdar i Skåne, och vi ha i dagsnumret gjort desamma till föremål för nedanstående korta, illustrerade skildring, emedan frågan är aktuell och förtjänar att bli föremål för de svenska kvinnornas uppmärksamhet i så vida kretsar som möjligt.

Ty det är att märka, att en rationellt drifven hönsskötsel icke blott lämpar sig för husmödrarna; äfven för de unga flickorna skulle nämnda näring vara en intresseväckande och ekonomiskt gifvande sysselsättning.

Det är först på senare tider, som kurser i fjäderfäskötsel anordnats vid flere af landets större hönserier och att uppmärksamheten blir allt starkare riktad på denna näring framgår af den stora tillslutning elevkurserna på Klocksjön förra våren kunde glädja sig åt. Äfven under instundande vår komma dylika kurser att anordnas därstädes.

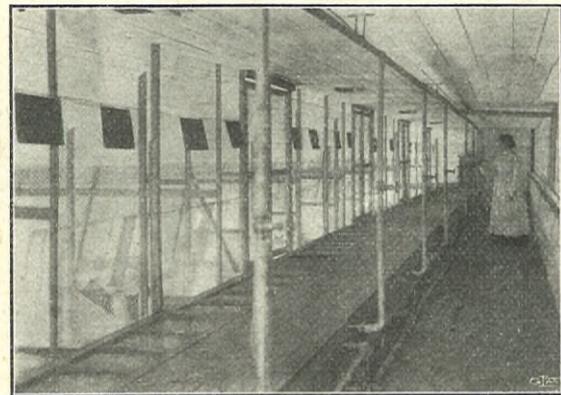

KLOCKSJÖN: SALEN MED ÄGGKLÄCKNINGSMASKINERNA.

I omedelbar närhet af det naturskönt belägna Höör och ej långt från den mångbesjungna Ringsjön ligga Klocksjöns höns- och ankgårdar. Ägaren, herr *Ernst Happach*, anlade hönseriet å sin arrendeegendom Åkarp vid Näsbyholm för sex år sedan.

Emellertid gick denna del af landthushållningen så väl, att hr H. beslöt att uteslutande ägna sig åt denna näring och utvidga hönseriet, i hvilket syfte han år 1903 inköpte det nuvarande jordområdet, och snart uppstod den ena byggnaden efter den andra, tills alla, 9 till antalet, den 1 jan. 1904 stodo färdiga att taga emot sina bejädrade innevånare, uppgående till något öfver 1,000 stamböns.

Ägg till kläckning tagas endast af de bästa 160 hönsen, som, 15 st. å hvarje afdelning, sålunda äro parade året om och utfodrade efter sin bestämmeelse. De egentliga värphönsen bebo trenne hus med 300 hönor i hvar och ett, afdelade i rum med 50 djur i hvarje. Hela källarvåningen under villan är inredd till äggkläckningssal, där temperaturen alltid är jämn och sval. I denna sal stå 13 äggkläckningsmaskiner, hvari 2,000 ägg rufvas åt gången. De nykläckta kycklingarne flyttas, 24 timmar gamla, till kycklinghuset, där de 20 artificiella "mödrarna" uppvärmas genom en värmeledning enligt varmvattenssystemet. Värmen i hvarje

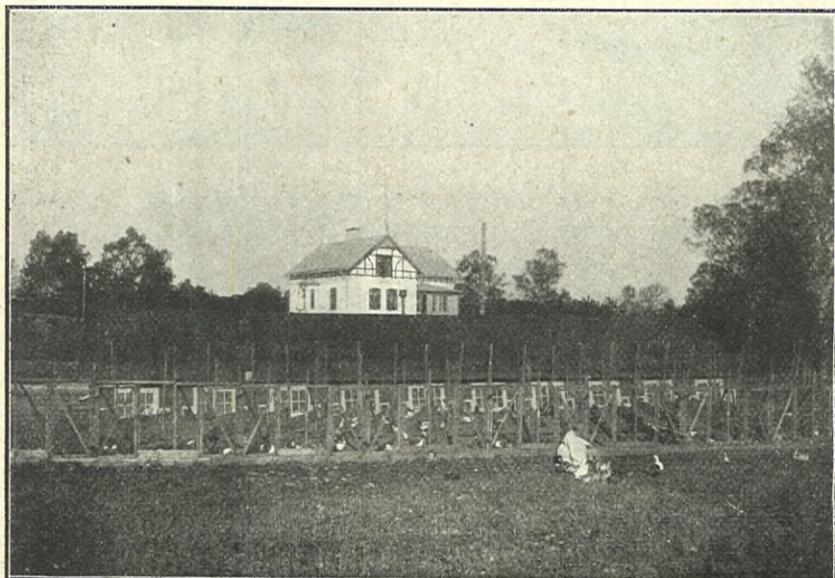
KLOCKSJÖN: DET INRE AF KYCKLINGHUSET.

moder kan regleras oberoende af hvarandra, allt efter kycklingarnes olika ålder och behof af värme.

Det är ett sant nöje att se dessa tusentals små kycklingar och ankungar springa kring som små garnnystan. Naturligtvis fordra alla dessa små varelser sin ständiga tillsyn, om de skola trivas och utvecklas, hvilket icke kan ske utan ett stort intresse för saken. Häruti, såväl som vid driften af den öfriga delen af hönseriet, har ägaren en stor hjälp i sin hustru, fru Ingeborg Happach, som liksom sin man är med lif och lust intresserad för hönssaken.

Hvilken trefnad för hvarje husmoder eller ung flicka att ha en hönsgård, som ger inkomster och bidrager till familjens välstånd, för att icke tala om det stora nöje, som en sådan sysselsättning erbjuder! Hönssköterskor af de bildade klasserna äro numera särdeles eftersökta, så att de nästan alltid få goda platser efter genomgången kurs.

Vi upprepa därför ännu en gång, att hönsskötsel rationellt drifven, vare sig i större eller mindre skala, öppnar betydande arbetsutvägar för kvinnorna, på samma gång den skänker dem tillfälle att lefva naturligare än hvad arbetet i städerna medgifver.

KLOCKSJÖN: KYCKLINGHUSET.

KLOCKSJÖN: ANKHUSET.

Lagermans Tvätt-pulver "TOMTEN".

UR DAGSKRÖNIKAN.

C. P. AF BURÉN. †. Härom dagen afled i hufvudstaden f. ledamoten af riksdagens första kammare C. P. af Burén.

C. P. AF BURÉN.

Född i Ekeby, Östergötland, år 1835 och student i Uppsala 1853, kom han två år senare in på ämbetsmannabanan som e. o. kammarskrifvare i kammarkollegium, hvar-efter han var postmästare i Boxholm under en lång följd af år. Under åren 1865—72 var Burén ägare af Boxholms bruk. Han anlade vidare Fleminges järnverk 1875.

Burén var ledamot af riksdagens första kammare för Blekinge län 1886—1904 och tillhörde bevilningsutskottet 1891—1901. År 1904 blef

han suppleant i lagutskottet och samma år ledamot i ett tillfälligt utskott. I kammaren gjorde han sig bemärkt som stark tullskyddsifvare. Han var dessutom en af kammarens allra flitigaste motionärer, och särskildt ägnade han ett varmt och uttröttligt intresse åt våra svenska skogars vård och bevarande.

Den bortgångne var gift med Amalia Key och efterlämnar med henne tre barn.

EMIL VON DER OSTEN. †. Bäraren af detta germanskt klingande namn, den synnerligast af Sveriges provinspublik kände och uppskattade skådespelaren, afled nyligen i Oskarshamn efter någon tids sjukdom. Det är brokiga, äfventyrsfyllda öden denne konstnär genomgått, hvadan hans uppgift som människoframstäl- lare på tiljan städsse kun- nat grundas på rik lifs- erfarenhet. Född i Für- stenwald a. d. Oder, kom han i unga år med sina föräldrar till Göteborg, fick där lust för sjömans- lifvet och gaf sig ut på långresor öfver alla jor- dens haf. Sedan han i 10 år ägnat sig åt sjö- mansyrket, tog hans konstnärliga anlag ut sin rätt och han beträdde scenen, begynnande i

EMIL VON DER OSTEN.

Amerika, hvarefter han for hem till Tyskland, blef en erkänd karaktärsskådespelare, som gjorde turnéer genom hela Europa.

År 1885 kom han till Stockholm, uppträdde på Svenska teatern som Uriel Acosta, Otello, Keen och Familjens olycksfågel och gjorde stor lycka. Den sistnämnda rollen hörde till hans glansuppgifter, och han har spelat densamma bortåt 900 gånger.

Under de sistförflutna 10 åren har E. v. d. Osten rest i svenska landsorten med eget sällskap, städsse odlande en gedigen repertoar.

Som skådespelare hade han många förutsättningar att lyckas, en ståtlig figur, ett kraftigt, sympatiskt ansikte och en klangfull stämma, hvarjämte han ägde ett varmt gemyt, som kom honom väl till pass i känsliga och humoristiska roller. Med hans nu timade bortgång har den svenska landsortsscenen ovillkorligen förlorat en af sina bästa krafter. Han sörjes närmast af tre efterlevande dottrar, af hvilka en är skådespe- lerska och två sångerskor.

Iduns "fredstäfning".

AFGÖRANDET af denna täfning synes komma att fördröjas, om man får tro de ryska dementierna af alla fredstrykten. Och dock är det ingalunda omöjligt, att fredsslut kan träffas, förr än man anar. Den ryska regeringen sätter helt naturligt sitt sista hopp till en eventu- ell seger till sjöss, och först efter ett mer eller mindre afgörande sjöslag torde allvarliga fredsunderhandlingar inledas.

Deltagarne i täfningen få därför tills vidare bemanna sig med tålmod.

Redaktionen.

LITTERATUR.

KVINNOFRÅGAN I SVERIGE 1845—1905 AF GURLI LINDER. Wahlström & Widstrands förlag. I en kortfattad, men på samma gång liflig och underhållande form har författarinnan i denna lilla broschyr på lika många sidor gifvit en förträfflig öfversikt öfver den svenska kvinnorörelsen under de senast gångna 60 åren, eller »den period under hvilken vi finna förberedelserna, tillblifvelsen och utvecklingen af det organiserade emancipationsarbetet».

År 1845 var ett viktigt år i den svenska kvinnans historia: det var nämligen då som förslaget om lika arfsrätt för broder och syster blef stadfast som lag. Med utgångspunkt från detta märkesår och det icke mindre märkliga riksdagsbeslutet af 1858, hvarigenom ogift kvinna tilläts myndighet vid 25 års ålder, skildrar författarinnan den beryktade s. k. Herthastriden, som uppstod kring Fredrika Bremers författarskap och namn, »hittills det klarast lysande bland alla dem som främ- jat den svenska kvinnans utveckling.» Hon öfvergår därpå till de nära tre decennier, under hvilka Sophie Adlersparre var den svenska kvinnorörelsens upplysta, handlingskraftiga och vidsynta ledarinna, och — öfver Ellen Key och hennes mångdiskuterade föredrag, »Miss- brukad kvinnokraft» och »Naturenliga arbetsområden för kvinnor» — när hon fram till våra dagars aktuella kvinno- program: upphäfvandet af mannens målsmanskap öfver hustrun, genomförandet af kvinnans politiska rösträtt samt en rättvis värdesättning af det kvinnliga arbetet.

Man måste ge författarinnan det vitsordet, att hon till alla dessa brännande frågor intar en ståndpunkt, som präglas lika mycket af sant frisinne som förstå- ende måttfullhet, och hennes lefvande nit för kvinno- sakens framgång fördunklar icke hennes kritiska blick för ett eller annat mindre lofvärdt utslag af dess till- skyndares ifver. I ett som allt förtjänar fru Linders broschyr att varmt anbefallas åt alla och en hvar, som intressera sig för en af vår tids djupast ingripande rörelser och som — i likhet med författarinnan — förhoppningsfullt motse en framtid, »då det icke längre skall finnas någon egentlig kvinnosaksfråga, utan en- dast mänsklighetsfrågor, som lösas af kvinnor och män gemensamt under den synpunkten att: Den historiska människan är man och kvinna.»

J. N—g.

CARMELA. NOVELL FÖR IDUN AF STEN STENSSON.

(Forts. fr. föreg. nr.)

SE DÄR är kucklet vi haft för oss. Eveline, vill du förlåta oss? Kusin prostinna, vill du låta din svärmoderliga vrede fara emot Florell, Carmela och mig? Hvad den förstnämnde angår, så vill jag ej neka, att han i går i sitt hjärtas glädje och sin öfversvallande tacksamhet bar sig en smula narra- aktigt åt, helst sedan han några gånger druckit Eve- lines, Carmelas och min skål, sin högtårade svärmor ej att förglömma, men man är ung förstas, och hvem gör icke små dårskaper ibland, helst då en oförmodad utsikt öppnar sig med hem och bo och en söt hustru i perspektivet? Och nu har jag talat till punkt, mitt herrskap. Viljen I som jag, så bort med alla sorgliga miner! Lefve glädjen, vänskapen och kärleken! Och skålen skall vara för vårt unga par, för snart bröllop och lycklig framtid och många små Alfredar och Eve- linor under årens lopp!

Den farbror! Aldrig hade jag anat, att så mycken diplomatisk skrymtaktighet och ett så absolut förakt för sanningen kunde gömmas under hans rättfram- ma yttre. Dock måste medgifvas, att ej hvar och en skrym- tare och sanningens förvrängare har så människovän- liga bevekelsegrunder, ej heller köper sin framgång med så ansenliga personliga uppoffringar. I det ku- vert, som från hans hand öfverflyttades i Evelines, låg nämligen en växel på 2,000 kronor.

Troligen var det nyss hållna talet det längsta far- bror någonsin presterat. Men så var också dess ver- kan utomordentlig. Eveline satt ömsom blek och öm- som röd, stirrande än på farbror än på sin Alfred, på en gång så hjärteglad och så förödmjukad med ångerns och kärlekens tårar i sina vackra ögon — hon hade ju så grymt misstrött den, som endast tänkt och ver- kat för hennes lycka och innerligaste önskingars full- bordan. Vendla och Sigrid sutto som bilder af för- våningen, och vulkanen i prostinnans bröst tog sig utbrott i en tåreflod.

Alltför länge kunde dock ej den senares lifliga na- tur hänigfva sig åt tysta känslorörelser; om en minut sprang hon upp och i sitt hjärtas fullhet slog hon sina armar kring farbrors hals:

»Kusin Åkerholm! Hvad skall jag säga? Hvad skall jag göra? Jag vill tacka er, men hur skall jag finna ord? Kusin, kusin! Min salig prostgubbe brukade säga: Åkerholm är en krona bland sadelmakare, och jag säger: ni är en krona bland människor i hela vida världen.»

GARGAROL

välsmakande, koncentreradt, antiseptiskt munvatten.

Hämmar syrebildning i munnen, skyddar därför tänderna.

Bruksanvisning å intyget.

Obs! Stänkproppen förlagd i flaskhalsen. Obs!

HYLIN & C:o F. A.-B. STOCKHOLM.

Kysste honom också? Jag misstänker åtminstone ett försök därtill på grund af den förskräckelse, som af- målade sig i farbrors ansikte; att närmare reflektera öfver saken hann jag icke. ty i nästa ögonblick hade den gamla damen släppt farbror ur sina armar för att däri sluta Carmela.

»Och du, lilla söta Carmela, du har haft ditt finger i spelet, det vet jag nog. Och jag, som ett enda ögon- blick kunnat vara förtretad på dig! Jag riktigt kan skämmas ut mina gamla ögon. Flicka, flicka! Jag har alltid hållit af dig, men härefter gör du hvad du vill med gumman också. — Men bevara oss, Eveline! Hvar är du då, barn? Är du en stock eller sten eller är du mållös? Du har ju icke sagt ett ord till farbror. Har du ingen tanke i ditt hufvud?»

Jo, Eveline hade nog haft både tanke och öga, men bara för sin Alfred. Öfverväldigad af sinnesrörelse, hade hon gömt sitt tårade anlete vid hans bröst, hvar- ifrån hon då och då såg upp på honom med sina dufvo- ögon, så bedjande, så förödmjukad som en ångerfull brottling ser på sin domare, under det hon hviskade: »Alfred, Alfred, min ädle, min misskände älskade! Kan du förlåta, att jag ett ögonblick trott något illa om dig?»

Den »ädle» upptog afbönen en smula brydd, men tog sig ej illa ut i sin roll af en oförskyldt förörrättad, men öfverseende älskare. I stället för svar gömde han Evelines bönfallande lilla mun i sina beundrans- värda mustascher och försäkrade på detta uttrycksfulla sätt den bönfallande om full förlåtelse, hvarpå han förde henne fram att tacka »deras gemensamma lyckas skapare», såsom han uttryckte sig.

Det är onödigt att skildra de tacksamhets- och glädjeyttringar, de lyckönskingar och framtidsförhopp- ningar, hvilka under den närmaste timmen omväxlade med hvarandra. Snart voro fruntimren inbegripna i en liflig öfverläggning om det blifvande möbelyget i Evelines tillkommande förmak och gardinerna i hennes Alfreds skrifrum, medan farbror småmysande litet satiriskt vankade af och an, och jag själf stod vid fön- stret, blickande ut öfver den snöhöljda nejden, medan mina pulsar slog snabbare vid den i min själ åter och åter upprejade tysta frågan: »skulle ej jag redan i dag kunna få smaka en långt högre lycka — lyckan att kalla Carmela min?»

Under dessa mina tankar och betraktelser föllo mina ögon på en slåde, som snabbt ilade allén upp- för. En ung man satt däri; jag behöfde ej se på den smärte, högväxte mannen, som med säker hand tyg- lade sin springare, ej skonja det välbildade, själfulla anletet, som skymtade fram under den fina pålsmössan; jag visste ändå, att mannen var baron Ludvig, och jag visste, att han kom för att utföra sitt fattade beslut att bjuda Carmela sitt hjärta och sin hand. Hans öde skulle nu afgöras och äfven mitt, det kände jag.

Det kom såsom en kall, förhärjande frostvind öfver mina nyss så spirande förhoppningar på lycka och kärlek vid Carmelas sida. Hon var kvinna — huru kunde hon annat än frestas af den lockande ställning, det behagfyllda lif, som erbjöds den blifvande här- skarinnan på det ansenliga och rika Baldersnäs? Hen- nes natur var eldig samt böjd för det lysande och storslagna — huru skulle hon kunna motstå en så varm och uppriktig kärlek, som den hvilken ägnades henne af den älskvärde, passionerade och ridderlige baron Ludvig?

Jag tror ej, att jag i allmänhet är feg, men jag var det i denna stund. Om jag än ägde kraft att med manlig resignation bära smärtan af att se Carmela för alltid förlorad för mig, så ägde jag dock ej nog mod att i stillhet afbida afgörandets stund. Jag ville, jag måste bort, ut i Guds fria natur, långt fjärran ifrån människors närhet, bort att ensam, osedd af hvarje öga kämpa min inre strid. Redan hörde jag baronens steg i förstugan; jag hastade in i min kammare, ka- stade på mig de öfverkläder, som voro närmast till hands, och smög mig ut i det fria, obemärkt af alla.

Jag vill ej söka teckna de stridiga känslor, som stormade i mitt bröst under min vandring på obanade vägar, öfver snöhöljda gården, genom hagar och skogs-

MELLINS FOOD

bör användas såsom ersättning för modersmjölk, allt ifrån födelsen och utan farhåga, att den skall i någon grad verka skadligt icke ens på späda barn. Den kan gifvas omväxlande med modersmjölken.

Prof samt broschyr om barns uppfostrning gratis & franko från MELLINS FOOD Depot, Malmö.

"Jag heter Kenny, är 3 år gammal och har blifvit uppfostrad med MELLINS FOOD".

dungar. Timme efter timme förgick, utan att jag bekymrade mig därom. Den korta vinterdagen började allaredan lida till slut, när jag tänkte på att återvända hem. Nu borde ju mitt öde vara besegladt, nu de älskandes första känslorus och glädjeyttringar öfverständna.

Jag kom hem. Uttröttad till själ och kropp måste jag hafva företett en besynnerlig och bedröflig anblick, ty lilla Sigrid, som mötte mig på gårdstrappan, studerade vid min åsyn, riktigt förfärad.

"Husch! Axel riktigt skrämde mig. Så Axel ser ut! Hvar har Axel varit? Vi väntade med middagen, ända tills den var iskall, och började bli allvarsamt oroliga för Axel."

Jag var ej vid lynne att börja ett likgiltigt sampråk; jag hälsade flyktigt och ville hasta förbi. Men lilla Sigrid förekom mig; hon hade något på hjärtat, som hon ej måktade bära, utan måste utgjuta i mitt sköte. Gripande mig i armen fasthöll hon mig och frågade i halfhviskande, hemlighetsfull ton:

"Vet Axel det?"

Jag måste stanna och svara:

"Hvad? Jag vet ingenting."

"Det som har hänt, medan Axel varit borta?"

Den flickan! Hvad hon marterade mig med sina frågor! Hvarför gaf hon mig ej med ens dråpslaget? underrättelsen om Carmelas och baronens förlofning? Jag gaf henne en blick, hvare min harm och otålighet fullt tydligt gifvo sig tillkänna, och det var med möda jag kunde framstamma: "Jag har ju varit ute. Jag kan ej veta något."

"Jo, kan Axel tänka sig, att baron varit här och friat till Carmela."

Hon gjorde ett uppehåll, som syntes mig oändligt. Sigrid var en snäll flicka och min synnerliga favorit, men i denna stund nästan afskydde jag henne.

Ändtligen kom fortsättningen i barnsligt naiv ton.

"Och kan Axel tro det, Carmela ville alls icke hafva honom, och han for härifrån så brådstörtadt och var så ledsen, så rysligt ledsen."

Stackars min lilla Sigrid! Jag misstänker, att hon af vänskap för mig aktat på min hemkomst för att först af alla få bringa mig denna, som hon nog anade, hugnesamma underrättelse. Men den tack hon rönste blef så ringa som möjligt. Utan att säga ett ord slet jag mig lös och ilade in i våningen. Jag ville uppsöka Carmela. Det sjöd, det sjöng, det jublade i min själ. I denna stund trodde jag mig viss om Carmelas genkärlek.

Jag fann henne i förmaket och lyckligtvis ensam. I min förtjusning fattade jag hennes händer och kysste dem eldigt.

"Carmela, huru förmådde du afslå hans anbud?" var allt jag kunde säga.

Hon smålog.

"Baronens, menar du. Kommer magistern att läxa upp mig därför?"

"O, Carmela!"

"Kanhända hade jag måst säga ja, om du varit närvarande och med din allvarsamma min påmint mig att besinna, hvad min frid tillhör. Kanske har jag varit stygg, egensinnig och dum, herr magister, och har att vänta skamvrån och riset?"

"Flicka, du är den ädlaste, ljufvaste varelse på Guds gröna jord, du är en ängel och en hjältninna i försakelse."

"I försakelse!" utbrast Carmela, och hennes ögon blixtrade af förtrytelse. "Börjar du samma predikan, som prostinnan nyss slutat? Försakelse? Är det försakelse att ej hyckla kärlek, att ej gifva sig med en man, den man icke älskar? Hvad bryr jag mig om rikedom, lyx och bekvämlighet! Har jag icke nog, mer än nog därpå här? Hvad frågar jag efter rang och förnämt umgänge? Är jag icke uppfostrad till en vagabond, en kringstrykande lindanserska, som saknat allt utom friheten? Huru skulle jag passat i de fina salongerna, i den väluppfostrade, aristokratiska societeten? Jag skulle pinats ihjäl af lednad, man skulle rynkat på näsan åt den förra cirkusdamen, och jag skulle hafva fattat något vildt, något galet beslut endast för att komma ifrån alltsamman, för att få vara

mig själf, för att få andas fritt ännu en gång. Jag duger ej till fågel i bur; jag vill ej bli upphöjd till en make, som står öfver mig, som har andra intressen än jag, hvares sysselsättningar och tankar jag ej förstår; jag vill vara hans jämlike, tänka med i hans tankar, fatta hans sorger och fröjder, såsom han fattar mina. Jag vill ej dela hans tillgifvenhet med släkt och vänner, rang och ämbeten, uniformer och hästar, böcker och landtbruk. Låt honom vara fattig, nåväl, jag kan svälta med honom; må han vara en hemlös varelse, välan, jag kan irra omkring, frysa och vara trasig som han; må han stå ensam och öfvergifven af hela världen, så mycket bättre: vi två skola desto mera vara allt för hvarandra."

Hennes eld återverkade på mig. Innan jag rätt visste det, flögo orden från mina läppar:

"Carmela, då kan jag hoppas, att du blir min! Jag är fattig, jag är ringa, jag står ensam i världen! Och jag älskar dig af hela min själ. Du skall vara — nej, du är allt för mig."

Förunderliga, nyckfullt växlande väsen! Jag hade ännu ej uttalat dessa ord, i hvilka voro nedlagda mitt inres hela känslolöd, förrän Carmela redan skiftat lynne och sätt. Entusiasmens eld var slocknad; på hennes läppar hvilade åter det skälmska, en smula gäckande smålöjet.

"Axel, var på din vakt! Glöm icke, att det i dag är en Tyko-Brahedag för friare här i huset. Kom ihåg Evelines fästman först och baronen sedan och mins, att alla goda ting äro tre — och de onda äfvenså. För öfrigt", tillade hon allvarigare med något af sin förra eld, "sök ej att öfvertala mig, sök ej att binda mig! Låt mig ännu så länge njuta min frihet. Framför allt, försök ej att öfverraska mig i en svag känslostund; jag kunde eljes komma att hata dig, och jag håller af dig för mycket att vilja det. Tro mig, ett ja, framkalladt i en obehagad stund, kunde blifva orsaken till både din och min framtida olycka. Vänta och bida! Var ännu en tid som förr min gamle kamrat, min vän, min bror, min ledare. Kanhända kommer långt förr än vi båda ana en stund, då jag själfvilligt smyger mig intill dig ödmjukt bedjande: låt mig bli din! Tag mig då, bind mig då! Gör då med mig hvad du vill — jag är din."

Hon tystnade. Ej heller jag kände böjelse att fortsätta samtalen. Jag hade trott mig stå vid Edens öppnade dörr, men fann den tillslutas just i det ögonblick jag ville träda därin. Och ändå skimrade en strimma af ljus och hopp emot mig, Carmelas ord: vänta och bida. Jag ägde ej längre denna lugna resignation, denna glada sorglöshet, som några månader förut hållit mig uppe; under dessa sista dagar hade min kärlek till Carmela utvecklat sig till en djup, om än enligt min natur stilla lidelse. Men detta "vänta och bida", uttaladt af Carmelas egen mun, frivilligt och otvunget, gaf mig mod och herraväld öfver mig själf, när det gaf mig hopp. Jag räckte Carmela handen.

"Jag skall ej övertala dig, ej binda dig," sade jag. "Jag skall vänta och hoppas, såsom du önskar. Och är det sant som man säger, att en trogen kärlek alltid segrar till slut, då är jag viss om seger."

Så talade jag dock af fullaste öfvertygelse. Hvad skulle jag nu våga att säga?

Carmela lade sin hand i min. Efter en handtryckning skildes vi.

8.

Hade vårt sommarlif varit ensligt och stilla, så med förde nyårs- och trettondagstiden dess mera rikedom på samlit och omväxlande nöjen. Denna tid är på landet årets egentliga säsong, och knappt någon dag gick förbi utan besök, större eller smärre bjudningar, slädpartier, danstillställningar, oftast enkla och anspråklösa enligt den aflägsnare landsbygdens forna sed, men vanligen utmärkta af en hjärtlig och glad stämning, då gästernas väsentliga beståndsdel alltid utgjordes af "sockensocieteten", där alla voro hvarandra väl bekanta, ofta vänner sedan åratall tillbaka. Väl saknades de två, som hittills utgjort dessa samkväms yppersta prydnad, baronen och hans mor, friherrinnan — båda hade hastigt afrest till huvudstaden; men ehuru deras plötsliga afresa under några dagar var föremål för mycken nyfikenhet och många utläggningar, roade man sig likafullt och kanske något friare, enär den aristokratiska friherrinnans närvaro lagt en viss sordin på den landtliga uppsluppenheten.

Carmela var fortfarande en medelpunkt och en dragningskraft vid dessa nöjen, och hon njöt af dem i fullt mått, ja, syntes det mig, hängaf sig stundom åt dem på ett öfverspändt, feberaktigt sätt, som jag ej tyckte om och hvartil jag ej fattade anledningen. Äfven farbror Åkerholm började med tämligt jämnmod finna sig i "hvirveln", ehuru han emellanåt fann sig befogad att brumma litet om "malströmmen" och dess vådor. Prostinnan var naturligtvis med öfverallt, vanligtvis på en gång gäst, hjälpredda och nöjets öfversteprästinna, lika färdig att öfvervaka serveringen som att anordna pantlekar för ungdomen. Ärlorna Wendla och Sigrid hoppade och kvittrade i sina hjärtans oskyldiga fröjd, under det Eveline visserligen var glad, men med en besinningsfull återhållsamhet, och sällade sig gärna till

de yngre fruarnas lag — hon var ju själf så godt som fru och höll med all ifver på att sätta bo; därjämte hade det obehagliga ödet i skepnad af kongl. järnvägsstyrelsens tjänstereglemente aflägsnat ur hennes närhet den lifvande sol, som gaf hennes tillvaro ljus och värme, den välmustascherade herr Alfred Florell.

Äfven för mig skulle dessa nöjen och förströelser hafva haft något upplifvande i sig, om de ej gifvit mig tillfälle att mera än i hemlifvets stillhet iakttaga en hastigt sig utvecklande förändring i Carmelas sinnesstämning och lynne, en förändring, som väckte hos mig ett djupt bekymmer. Jag sade nyss, att jag i hennes väsen upptäckte något öfverspändt och irriteradt; ett dylikt drag hade ju alltid funnits hos henne och stundom tagit sig utbrott, men härtill alltid med längre tidens mellanrum och alltid på särskild, om också ej af oss andra rätt uppfattad anledning; nu var det annorlunda, ty mer och mer för hvarje dag framträdde i hennes ord och handlingar en häftighet, en feberaktig oro, som gaf sig luft i de plötsligaste öfvergångar från yster glädje till djup nedslagenhet och tvärtom. Hemmets och hvardagslifvets stillhet sökte hon så mycket som möjligt att undfly, med ifver omfattade hon hvarje förslag till förströelse och nöje, ju ystrare dess bättre, och dessemellan företog hon ensam långa ridturer utan att låta hejda sig af väder och vind. Mot oss, som vistades i hennes närhet, visade hon sig ofta otålig, häftig, nyckfull; till och med farbror Åkerholm fick någon gång röna prof på hennes irriterade sinnesstämning.

Något hade hänt, som bragt hennes sinne ur jämnvikt. Hon kämpade en inre strid, kvaldes af en hemlig oro. Men hvilken? Hvad gällde den? Förgäves gissade jag på olika anledningar, men ingen syntes mig vara ett tillfredsställande svar på min fråga. Ej heller fanns någon, som kunde gifva mig en ledtråd, en förklaring, ingen för hvilken jag ens kunde yppa mina bekymmer och min oro. Våra umgängesvänner — prostinnan och hennes döttrar inberäknade — märkte just ingenting; Carmela hade alltid varit litet excentrisk, menade de; och jag antog, att förhållandet var desamma med farbror. Huru kunde jag då hafva hjärta att störa hans lyckliga lugn med bekymmer, som kanhända skulle visa sig vara intet annat än strömoln på en sommarhimmel, hvilka för några flyktiga minuter förmörka solens klara sken, men sedan förjagas af den lättaste vindfläkt? Att vända mig till Carmela, säga henne, hvad jag iakttagit, erbjuda henne mitt deltagande, bedja henne nedlägga i den broderlige vännens sköte sin smärta, sin oro hade ju varit det enklaste, ifall Carmelas skaplynne liknat de flesta andra unga kvinnors, men jag kände henne för väl för att hoppas framgång af ett dylikt försök; hon skulle blott afvisat hvarje sådan framställning med förtrytelse eller gäckande skämt och sedan desto mera slutit sig inom sig själf. Äfven härvidlag återstod mig således ej annat än att vänta och bida samt hoppas på en af de lyckliga omkastningar, på hvilka jag sett så månet prof under mitt umgänge med Carmela.

Likväl låg gåtans lösning mig så nära, ehuru jag ej visste det. Upptagen som jag var än af skiftande förströelser och än af oroliga farhågor, gaf jag ej synnerligt akt på ett par små tilldragelser, hvilka kanske under andra förhållanden i högre grad tilldragit sig min uppmärksamhet.

En afton voro Carmela och jag jämte ett litet sällskap, som för dagen gästade hos oss, på återvägen efter en promenad. Det började redan skymma starkt och månen var ännu ej uppgång, när vi hunnit in i allén, som genom en med höga hasselbuskar och björkar beväxt hagmark leder upp till Rustinge.

Patron Hjälms och jag bildade sista ledet i vårt lilla sällskap. Midt i ett samtal om den senaste litteraturen, hviskade han plötsligt:

"Har du märkt karlen, som följt efter oss hela tiden under hemvägen? Hvad mände den gynnaren vilja?"

Jag såg mig om. Hjälms hade rätt. En person i kort frisrock och grå, bredskyggig filthatt följde oss på något afstånd. Hans ansikte kunde jag ej se dels på grund af mörkret, dels emedan hans vida hatt satt djupt nedtryckt på pannan.

Jag vände om och gick några steg den okända till mötes.

"Hvem är ni och hvad vill ni?" sporde jag.

Karlen hejdade sin gång och stod stilla, till dess jag var på några stegs afstånd; då tog han ett hastigt språng åt sidan och försvann i busksnaren invid vägen.

Jag reflekterade ej synnerligen öfver tilldragelsen. Trakten var lugn, våld och brott alldeles okända. Förmodligen var mannen en af gårdens drängar, som smugit sig bort utan lof, eller en ung man från grannskapet, hvilken ärnade i hemlighet uppvakta sin käresta.

Emellertid återkallades denna händelse i mitt minne några dagar senare. Vi, d. v. s. farbror, Carmela och jag, hade bevisat en aftontillställning hos härads höfdingens, och vid tiden för affärdningen gick jag ut på gården för att se till, huruvida vår släde var framkörd. Riktigt nog befann den sig jämte andra i närheten af trappan, men därbredvid, växlande ord med kusken, stod en person, hvilken jag väl igenkände på den bredskyggiga grå hatten och frisrocken; det var mannen,

som några dagar förut följt efter mig och mitt sällskap I detsamma körde en släde förbi mig, och skenet från dess lysande lantärnor föll öfver mannens ansikte. Det upplystes blott ett ögonblick, men jag hade haft tid nog att iakttaga ett par mörka blixtrande ögon och en ovanligt blomstrande ansiktsfärg. Det fanns i detta anlete något valbekant, jag hade sett det förut, men hvar försökte jag förgäfvat återkalla i mitt minne. Vid min ankomst drog karlen sig tillbaka; nu som förut sökte han tydligen undvika mig.

(Forts.)

TEATER OCH MUSIK.

KUNGL. TEATERN har under den förflutna veckan gifvit "Lohengrin" med fröken *Svårdström* för första gången som Elsa samt "Mignon" med frkn *Hesse* i titelpartiet, frkn *Lagergren* som Phine och debutanten hr *Nylander* som Fredrik. Hindrade att bevista dessa föreställningar, hafva vi dock velat omnämna, att de ägt rum.

KONSERTFÖRENINGEN avslutade sitt musikår med ett som varligt intressant program. Nyheten å detsamma utgjordes af den storslagna andra scenen ur förspellet till Wagners "Götterdämmerung", afskedet mellan Siegfried och Brünnhilde. Naturligtvis är det ett oting, att dylika brottstycken ur så strängt sammanfogade och enhetliga musikdramer som Wagners utföras från konsertstraden. Men då detta synes vara det enda sätt, hvarpå hufvudstadens musikalska publik

skall kunna få någon aning om de båda senare delarne af Nibelungenring, dem k. teatern ännu ej orkat med, måste man ej blott ursäktas det, utan vara tacksam tillika. Scenen, som i orkestralt hänseende fick ett praktigt utförande, väckte stormande bifall, ehuru solisterna, fru *Clausen* och hr *Nyblom*, ej voro alldeles tillfredsställande. Särskild gäller detta den förstnämnda, hvars höjdtöner blefvo väl skarpa och sakrikiga.

Bachs h-moll-suite för flöjt (hr *V. Brandt*) och stråkorkester, senast spelad af Konsertföreningens föregångare Musikerföreningen, hade flere intressanta sater, men verkade något enformig.

Programmets hufvud- och inledningsnummer utgjordes af Bruckners symfoni nr 3 d-moll, hvars genialitet, och öfverflödande innehållsrikedom verkade ännu mäktigare än vid novemberkonserten. Det intresserade mottagande, som kommit de tre härstädes utförda symfonierna af Bruckner till del, nr 3, 4 och 7, berättigar till den förhoppningen, att Konsertföreningen småningom skall göra vår publik bekant med de återstående fem eller sex, om man medräknar den nionde, som aldrig fullbordades. Programmets uppgift, att den sjätte symfonien (a-dur) aldrig utförts, är oriktig. Den utfördes nämligen i sin helhet i Wien 1899 under anförande af Mahler vid k. hofoperan, och redan 1883 utfördes de båda mellansatserna därsammastädes under Jahns ledning.

F. Hbg.

SÅNGSÄLLSKAPET O. D. gaf i söndags matine å k. teatern inför en fulltalig och särskildt mot slutet, då de gamla välkända studentkörerna aflöste hvarandra, synnerligen intresserad och tacksam publik. Hufvudnumret utgjordes af Josephsons "Korsridarne utan

för Jerusalem" för manskör och orkester, som dock verkade något förbleknad och matt. Ny för hufvudstadens publik var Carl Reineckes fina manskör "Der Rose süsser Duft genügt". Mest anslago Svedboms "Hej dunkom", Hedenblads "I gamla Svealand" och som sagdt de gamla välkända studentkörerna på och utom programmet. Utförandet var i allmänhet godt under dir. musices Hedenblads anförande. Orkestern från Berns salong biträdde.

TREDJE FOLKKONSERTEN under hr Aulins ledning ägde rum i söndags i Katarina kyrka, som var till trängsel fylld af en högeligen intresserad publik. Programmet upptog som hufvud- och af-lutningsnummer Berwalds ypperliga symfonie singulière. Därjämte förekommo ett par nyheter, Jos. Czapeks andliga uvertyr öfver koralen 452 samt en sång med orkester af Ruben Liljefors, kallad "Jungfru Maria" och föredragen af fru *Edling*.

FRÖKEN ASTA PÉRA heter en ung norsk sångerska, som en dag i forra veckan gaf konsert i Vetenskapsakademien. Den unga damen visade sig äga en vacker röst, men de tekniska uttrycksmedlen förefölo ännu outvecklade, liksom ock själfva uppfattningen af de utförda sångerna — norska kompositioner — naturligtvis röjde en viss omogenhet.

ÖSTERMALMSTEATERN. har upptagit Lecocqs spirituella operett "Lile hertigen" och synes därmed ha gjort en lyckad repris i säsongens sista veckor.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 23—29 APRIL 1905.

Söndag (Påskdagen): Consommé med pastejer; sparris med rördt smör; hammelsadel med potatiskroketter; savaräng.

Måndag (Annandag påsk): Nässelkål med förlorade ägg; stekt orre med salader; lika-mycket-tårta.

Tisdag: Rotpuré; gädda med pepparkakor och potatis.

Onsdag: Bräckt skinka med potatismos; stänkvälling.

Torsdag: Persiljefyllt kalbringa med arter; citronkräm med schäffelhattar.

Fredag: Korfkaka med skiradt smör och lingon; körsbärssoppa.

Lördag: Afredd buljong med jordärtskockor; blodplättar med sylt.

RECEPT:

Hammelsadel (f. 6 pers.) 2 1/2 kg. hammelsadel, 2 msk. smör (40 gr.), 1 msk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 lit. buljong eller vatten, 3 stora portug. lökar, vatten, salt, 3 msk. smör (60 gr.)

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 1 1/2 msk. mjöl, köttjus.

Beredning: Hammelsadeln, som bör hafva hängt 6—8 dagar, allt efter årstiden, bultas väl och doppas i hett vatten. Det mesta fett på ryggen och njurarna toges bort, och rebbenen knäckas så, att slaksidorna kunna skäras bort, eller vikas upp, då sadeln ombindes med snöre, förut doppadt i hett vatten. Smöret brynes i en långpanna,

HUSMÖDRAR. Tillsen, att Ni alltid vid inköp af **Hafregryn & Korngryn** erhålla Hafregrynskvarnen "Sveas" i London med **Guldmedalj** belönade tillverkningar, förpackade i säckar eller kartonger om 1/2, 3/4, 1 kilo. Sveas Sundhetsmjöl i hel- eller halfkilopaket rekommenderas till barn och sjuklingar och samtliga dess tillverkningar utmärka sig för sin goda smak, lättkokhet och renhet. Finnes hos alla väl sorterade engrossister och detaljister i hela Skandinavien.

Hafregrynskvarnen SVEA.
Ragnar L. Jeansson, KALMAR.
Tabell öfver näringsvärdet af våra förnämsta födoämnen uttryckt i öre pr kilo:
Fläsk 102, Oxkött 48, Rågbröd 54, Hvetebröd 55, Fårkött 62, Torsk 40, Mjöl 87, Korngryn 116, Hafregryn 153.

sadeln lägges i och sättes in i ugnen. Då den är vackert brynt, saltas och peppras den och spådes med den kokande buljongen. Den öses öfver och spådes omkr. hvar tionde min. och får steka i god ugnsvärme 1 1/2—2 tim. Köttet serveras på sadeln, skuret i tunna skifvor och garneras med potatiskroketter samt brynt lök. Löken skalas, förvälles i saltadt vatten och skäres i klyftor, hvilka brynas i smöret.

Till såsen fräsas smör och mjöl, köttjusens silas och skummas och tillsättes litet i sänder, under flitig rörning, hvar efter såsen får koka 10 min. och afsmakas.

Savaräng (f. 6 pers.) 340 gr. hvetemjöl, 1 1/2 dcl. gräddmjöl, 30 gr. pressjäst, 1/4 tsk. salt, 150 gr. smör, 75 gr. strösocker, 3 ägg, 1/2 tsk. rifvet citronskal.

Till formen: 1/2 msk. smör, 1 msk. mjöl, 1 dcl. arrak, 1/2 dcl. kokande vatten, 2 msk. socker,

Glasyr: 1 dcl. franskt vin, 3 msk. socker.

Jordgubbs-glace: 2 kkpr jordgubbsylt eller kompott, 50 gr. socker, 5 dcl. vatten, skal och saft af 1/2 citron, 2 dcl sherry, karmin.

Beredning: Mjölet siktas och 2/3 därav slås i ett fat. Mjölen ljummas och jästen upplöses i 2 msk. därav. Resten af mjölen nedröres i mjölet tillika med den upplösta jästen och saltet, och degen arbetas, tills den blir smidig och blank, hvarefter den ställes att jäsa till sin dubbla storlek. Smöret tvättas och röres med sockret, tills det blir hvitt och pösigt samt tillsättes i degen jämte de uppvispade äggen, citronskalet och resten af hvetemjölet, hvarefter degen arbetas omkr. 1/4 tim. Den hålles därefter i smord och mjölad kransform och får åter jäsa upp. Kakan insättes i god ugnsvärme och gräddas omkr. 3/4 tim. Den uppstjälpes och genomdränkes genast med en blandning af arraken, det kokande vattnet och sockret samt får kallna. Vinet och sockret blandas väl och därmed glaceras kakan, hvarefter den upplägges på tårtpapper, på flat skål.

Jordgubbsylten passeras och blandas med sockret, vattnet, citronskalet och saften samt sherry. Blandningen färgas med litet karmin och hålles i den nedfrusna glacemaskinen samt

vrides omkr. 1/2 tim. Glacen nedpackas därefter och den krossade isen blandad med groft salt, packas tätt omkr. maskinen i byttan, och den får ytterligare frysa omkr. 2 tim.

Strax innan savarängen skall serveras upplägges glacen i hålet på kakan.

Lika-mycket-tårta (f. 8 pers.) 3 ägg, 3 punschglas skiradt smör, 3 punschglas mjöl.

Till pannan: 1 msk. smör.

Till fyllning: 1 kkp. äppelmos eller apelsinmarmelad.

Beredning: Äggulorna röras med sockret 20 min., hvarefter det skirade smöret och siktade mjölet nedröres. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna hvitorna. En pannkakslagg smörjes, och af denna massa gräddas i ugnen 3 bottenar, som äro färdiga, då de hafva ljusgul färg. Mellan bottenarna lägges äppelmos eller apelsinmarmelad, och tårtan garneras, om så önskas, med vispad grädde och gelé.

Rotpuré (f. 6 pers.) 1 liten kålrot, 1 morot, 1 palsternacka, 1 selleri, 1 liten purjolök, 1 1/2 lit. vatten, 1 lit. efterbuljong, 1 msk. smör (20 gr.), 1 1/2 msk. mjöl, 1/2 msk. salt, hvitpeppar efter smak, 2 äggulor, 1 dcl. grädde.

Beredning: Rötterna ansas på vanligt sätt, skäras i små bitar och påsättas i kallt vatten att koka mjuka, då de passerar. Smör och mjöl sammanfräsas, purén och den heta buljongen tillsättes,

Gif barnen den bästa näring och de växa upp till friska och starka människor

Gif vuxna den bästa näring och de förblifva friska intill sena ålderdomen. Använd därför endast

Gyllenhammars
patenterade
hafregryn,
hafremjöl
som fås i hvarje väl sorterad speceriaffär.
Aktiebolaget
Göteborgs Ris- & Valskvarn.

och soppan får koka 10 min., hvarefter den afsmakas. Äggulorna och grädden vispas i soppskålen, och soppan tillslås under stark vispning. Den serveras med rostadt bröd.

Gädda med pepparkakor (f. 6 pers.) 1 1/2 kgr. gädda, 1 medelstor sill, 2 msk. smör (40 gr.), 4 dcl. mjöl eller vatten,

Till såsen: 6 ettöres pepparkakor, 1 dcl. grädde.

Beredning: Gäddan fjällas, urtages, sköljes väl samt inklappas i en fiskhandduk. Den ej urvattnade sillen rensas, sköljes och lägges in i gäddan. Smöret brynes i en stekgryta, gäddan nedlägges däri och brynes väl på båda sidor, hvarefter den påspådes med kokande mjöl eller vatten och får steka med tätt slutet lock, på sakta eld, omkr. 1/2 tim. Pepparkakorna stötas fint och blandas med gräddmjölen. Gäddan upplägges på varmt fat och garneras med persilja. Såsen afredes med de upplösta pepparkakorna, får koka upp samt silas och serveras i särskild såsskål.

Persiljefyllt kalbringa (f. 6 pers.) 2 kg. gödkalbringa, 3 stora knippor persilja, 4 msk. smör (80 gr.), 1/2 msk. salt.

Till stekning: 2 msk. smör, 1/4 lit. kokande buljong eller vatten,

Sås: 1 1/2 msk. smör (30 gr.) 2 msk. mjöl, köttjus, 1 dcl. tjock grädde.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten och bogbladet jämte rebbenen skäras ut försiktigt, så att köttet blir helt. (På benen kokas buljong hvarmed steken spådes. Persiljan sköljes, rensas och hackas groft samt inarbetas i smöret. Köttet gnides med saltet och persiljesmöret lägges på bringan, som därefter hoprullas och sys igen, hvarefter den brynes i smöret och får sakta steka i ugn eller på spisen omkr. 2 tim. Under stekningen öfveröses köttet omkr. hvar tionde min. och spådes med buljongen eller vattnet. När steken är färdig borittagas alla trådar, bringan skäres i tunna skifvor och upplägges hel. Köttjusen silas och skummas, och såsen beredes på vanligt sätt och serveras i särskild såsskål.

Citronkräm (f. 6 pers.) Skal och saft af 1/2 citron, 1 kkp. krossocker, 1 dcl. franskt vin, 1 1/2 dcl. vatten, 6 äggulor, 2 dcl. tjock grädde.

Beredning: Citronskalet afrives mot sockret och saften pressas ut. Alla ingredienserna, utom grädden, blandas därefter i en kastrull, som sättes öfver liflig eld och krämen får under stark vispning sjuda, men ej koka. Då krämen är tjock aflyftes kastrullen och vispningen fortsättes, tills krämen är kall. Om så önskas tillsättes därefter den till hårdt skum slagna grädden. Krämen hålles upp i geléskål och serveras med bakelser.

Korfkaka (f. 6 pers.) 3 hg. oxlefver, 3 hg. färskt fläsk, 1 1/2—2 kkp. risgryn, 2 lit. mjöl, 1 kkp. russin, 2 msk. sirap, 1 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Lefvern sköljes väl och får ligga i vatten omkr. 1/2 tim. hvarefter den förvälles, får kallna och drifves 2 gånger genom köttkvarn jämte fläsket. Grynen sköljas, skällas i hett vatten och påsättas i den kokande mjölken och få koka under rörning, tills de äro mjuka, då gröten upphålles att kallna. Därefter tillsättes den malda lefvern, de rensade och sköljda russinen, sirapen och kryddorna. Massan omröres väl och afsmakas noga samt slås i smord och brödbeströdd form och gräddas i god ugnsvärme omkr. 1 tim. Korfkakan serveras med skiradt smör och lingon.

Lagermans

BAKPULVER

"Tomten"

är erkändt

bästa

jäsningmedlet

vid all slags finbakning.

Ingen jäsningsmedel före gräddningen i ugnen behöfs vid användande af Lagermans Bakpulver "TOMTEN".

LEDIGA PLATSER

Vid Sunne 4-klass. Samskola

äro till nästa läsår två lärarinneplatser lediga:

en med undervisningsskyldighet 23 lektioner i veckan, hufvudsakligen i tyska språket samt engelska i en klass. Med denna plats förenas äfven föreståndarinneskapet för skolan. Lön 1.000 kr. en med undervisningsskyldighet 28 lektioner i veckan, hufvudsakligen inom förberedande afdelningen. Kompetens: Småskollärarinneexamen. Lön 500 kr.

Ansökningar insändas före april månad utgående till Styrelsen för Sunne Samskola, adress: Sunne.

Vid

Östersunds Flickskola

finnes från nästa läsårs början plats för examinerad lärarinna. Undervisningsämnen: svenska IV-VI, naturkunskund III-VIII samt engelska VII, VIII. Begynnelselönen 1.200 kr. Skolan erlägger halva pensionsavgiften. Vederbörliga handlingar - äfven läkarebetyg - insändas före 1 Maj till Föreståndarinnan.

Vid Ronneby samskola blir till instundande hösttermin en lärarinneplats ledig i förberedande afdelningen. Utom kompetens härför, småskollärarinneexamen, fordras äfven att blifvande lärarinna skall kunna undervisa i handarbete och teckning i samskolans klasser. Äfven sängundervisningen kan blifva henne tilldelad.

Löneförmånerna blifva 600 kr. för 24 tim. undervisning i veckan samt därutöver extra arvode för vidare timpläning, uppgående till omkr. 75 kr. om året, samt för undervisning i sång. Dessutom pensionsbidrag. Ansökningar mottagas inom 1:sta maj under adress Regementsläkare J. Th. Grönvall, Ronneby.

Lärarinnor, värdinnor, sällskapsdam-, kontors-, hushålls-, barnfröknar erhålla platser. Norra Inackord-Byrån, Malmkilnsadsgatan 27, Stockholm.

En sjuksköterskeplats

vid Hernösands stads fattighus är ledig från 1 instundande Maj månad. Lönevillkor: 400 kronor och allting fritt. Endast kompetente sökande torde anmäla sig. Ansökningshandlingarna insändas före den 20 April till Fattigvårdsstyrelsen, Hernösand.

För en dam

med god expeditjonsförmåga, samt fullt förtrogen inom tapiseribranchen finnes plats ledig uti en af Göteborgs större tapiseriaffärer. Svar med uppgift å löneanspråk, referenser m. m. märkt »H. E.» pr Göteborg I, emotes före den 27 April.

Som sällskap och värdarinna åt stilla sinnessjuk dam på landet, önskas en frisk person med lungt och glatt lynne. Svar med fotografi och löneanspråk till »X. Y. Z.», Kristianstad.

Platsen som hushållerska vid länsassessoriet i Jönköping blir ledig den 24 nästinstundande oktober. Förmånerna äro: allt fritt och i kontant lön 410 kronor. Sjukplatsernas antal på lasarettet är 150; antalet sköterskor och tjänare, hvilka hafva kost på lasarettet, uppgår till cirka 30 personer. Sökande torde sända sina betyg och rekommendationer till Lasarettssysslomannen. Jönköping den 7 April 1905. Lasarettsdirektionen.

För sommarmånaderna Juni-15 Sept. finnes plats på herrgård i Nerike för hushållsven, enkel, allvarlig, bättre flicka, skicklig i matlagning, saft- och syltning samt sömnad. Svar jämte porträtt och lönepretentioner samt referenser i bref märkt »X sommaren 1905» under adress: S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

För en öfver 27 år, bildad, anspråkslös, hushållskunnig flicka med godt sätt och utseende, finnes plats i affärs- hem på landet. Hon skall kunna då så fordras, som värdinna förestå och sköta om hemmet. Svar med löneanspråk och fotografi till »Dalarne B.», Iduns exp.

För sommaren finnes plats för ung flicka att gå frun tillhanda i ett landthushåll mot fritt vivre. Svar till »Familjemedlem», Årstad p. r.

Verkligt snäll, allvarl., arbets-, bildad flicka med godt och jämnt lynne, något hemmastadd i sjukvård och husliga sysslor får plats nu genast emot fritt vivre och medlemskap af liten, äldre familj. Svar med ålder och referenser, om möjligt fotografi som åter-sändes, till »Piktrogen», Mariefred.

Barnfröken

En stilla, anspråkslös flicka af god familj erhåller nu till våren plats hos disponentsfamilj i Norrland för att sköta 4 barn (ålder 7, 5½, 1½, 2 mån.). Den sökande skall vara verkligt intresserad af och van vid barn. Den, som genomgått »Barnavård», har företräde. Barnjungfru finnes. Betyg, rekommendationer, löneanspråk och fotografi torde insändas till »Disponentsfamilj», Iduns Annonnskontor f. v. b.

Barnfröken

van att sköta mindre barn erhåller plats nu genast. Goda rekommendationer fordras. Svar med lönepretentioner till »A. T.», Jönköping p. r.

En barnkär, ordentlig och villig flicka af bättre familj, ej under 20 år, önskas snarast för tvorne barn om 6 och 4 år af svensk familj i Berlin. Svar med löneanspråk och om möjligt fotografi till Fru Thor H. Nilson, Berlin W. Umlandstrasse 174.

Plats finnes genast i ett stilla landthem hos en ensam dam för ett bildad, friskt, fullt pälitligt, varmherjadt, ej för ungt fruntimmer, villigt att åtaga sig alla förekommande sysslor. Svar med rekommendationer, fotografi och löneanspråk till: »Skogsbo», Iduns exp.

Mot fritt vivre önskas nu genast en frisk, anspråkslös och barnkär flicka af god familj som hjälp i mindre tjänstemannafamilj nära Stockholm. Två små barn finnas. Hjälp med gröfre sysslor. För lära enklare matlagning och sömnad. Blir behandlad som medlem af familjen. Svar med åldersuppgift, fotografi och rekommendationer till »Sundbyberg», Iduns Exp.

PLATSSÖKANDE

Ung lärarinna önskar till hösten plats i familj (helst i stad) för att läsa med minderåriga barn. Svar emotes tacksamt under adr. »Lärarinna», Ankarstrum p. r.

23-årig flicka, som delvis genomgått gymnasium, sedan vistats 2 år utrikes samt senaste läsåret deltagit i Prof. von Schéeles pedagogiska öfningskurs i Uppsala, önskar plats öfver sommaren som lärarinna för mindre barn. Ref.: Prof. von Schéele och Lundell. Svar till »K. L.», Uppsala p. r.

Privat sjuksköterska, erfaren och behaglig, söker plats, fast eller tillfällig. Goda referenser. Svar till »Pälitlig rekommendation» under adress: S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

Sjuksköterska som med goda betyg genomgått ett-årig kurs vid större läns-lasarett, samt tjänstgjort två månader vid epidemisjukhus, önskar plats som privatsköterska, helst i södra Sverige och där utsikt finnes att få stanna några längre tid. Svar snarast möjligt till »Syster Ellen», Sydsv. Dagbladets kontor, Lund.

En kvinnlig sjukgymnast önskar medfölja äldre dam till badort under sommaren. Svar till »Sjukgymnast», Göteborg p. r.

Examinerad sjukgymn. önskar plats som sällskap i fam. el. hos sjuklig dam. Villig deltaga i husliga göromål. Musikalisk, talar tyska och något franska. Bästa ref. Svar till »24 år», Nord. Annonnsbyrå, Göteborg.

Kvinnlig Sjukgymnast

med goda betyg önskar medfölja patient till badort, helst utomlands, såsom massösa. Sv. märkt »Sjukgymnast», Iduns Exp., Stockholm.

Sjukgymnast

önskar plats i familj eller vid badort. Svar till »H. I. K.», Karlskrona p. r.

En massös önskar till sommaren plats hos familj eller på institut, antingen i Sverige eller utlandet. Svar till »G. O.», Iduns exp.

En ung flicka van vid sjukvård önskar plats hos sjuklig dam e. herre (äfven medfölja till badort som sällskap och hjälp). Är villig deltaga i husliga göromål. Goda bet. o. rek. fr. prästgård o. sjukhus m. m. Svar till »N. R.» Iduns exp.

Flicka önskar plats 24 April eller 1 Maj kunnig i matlag., bakning, sömnad, kan biträda med skrifning. Tacksamt svar till »E. B.», Iduns exp., Stockholm.

Plats önskas genast af bildad flicka att gå frun tillhanda, villig deltaga i hvarjehandna husliga göromål, kunnig i enklare matlagning. Svar emotes tacksamt till »25-årig», Landa p. r.

Plats som sällskap och hjälp hos äldre eller sjuk dam helst i Stockholm sökes af ung flicka som fört inbästa dylik plats och därifrån har de bästa rekommendationer. Hon har fallenhet för sjukvård och är äfven villig att deltaga i hushållsgöromål. Svar till »Småländska», Svenska Telegrambyråns Annonnsafd., Stockholm.

En ung, föräldralös flicka söker plats i god familj till 1 Juni. Är villig hjälpa husmodern med hemmets skötande. Något kunnig i matlagning och handarbeten. Svar afvaktas tacksamt märkt »L. H.», Praktiska skolan, Kristinehamn.

Bättre flicka önskar plats på större egendom. Villig att deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål. Lön önskvärd. Svar »Maja 26», Iduns exp.

Young english lady, presently teaching in Sweden, desires summer post to instruct in her own language. Best references given. Address, »Academic», Idun' Office.

Medelålders fru önskar som hjälp och sällskap medfölja äldre dam till badort. Fritt vivre önskas. Svar till »L. B. H.», Iduns exp., Stockholm.

Anspråkslös flicka önskar för sommaren mot fritt vivre plats i familj, helst i prästgård, för att deltaga i hushållet. Vill anses som familjemedlem. Svar märkt »H.», Åsbo, Össjö p. r.

En 22-årig bildad, anspråkslös flicka, som genomgått en kurs i massage, önskar plats i familj. Är äfven villig att deltaga i skrifgöromål samt hjälpa barn med läxläsning om så önskas. Svar mottages tacksamt till »H. N.», Iduns exp.

En bättre, anspråkslös flicka önskar plats hos äldre dam, som sällskap och hjälp. Små fordringar. Svar till »35 år», Södertelje.

En anspråkslös, bättre flicka, önskar plats i enkel, fin familj i början af Juni. Goda rek. finnes. Svar till »Gundhild», Hedemora p. r.

Ung, gladlynt, anspråkslös flicka, som genomgått hushållsskola och van vid alla inomhus förekommande göromål, söker plats att gå frun tillhanda. Svar till »A. R.», Iduns exp., Stockholm.

En 24-årig skånska, som genomgått kurs i massage, önskar plats nu i vår, antingen på badort eller i familj, där hon äfven är villig och kunnig deltaga uti husliga göromål. Lön önskas. Svar till »24», Hörby, Skåne.

Plats på Håradsskrifvarekontor önskas af bättre, bildad flicka, som under tolf år tjänstgjort som biträde samt är fullt förtrogen med alla förekommande göromål. Svar under adress: »E. Skrifbiträde», Motala.

23-årig bättre, enkel flicka önskar plats i god och vänlig familj att vara frun behjälplig med husliga sysslor. Kunnig i handarbeten, linnesömnad och något musik. Svar emotes tacksamt under adress »Anna», Arvika p. r.

En 20 års flicka, från ett godt föräldrahem, önskar i Juni mån. mot fritt vivre få komma till en större herrgård, för utbildning i hushåll. Svar »Snäll o. villig», Sala p. r.

Tyska (Hannover) ung fint bildad flicka önskar komma till en fin svensk familj i större stad för att gå frun tillhanda. På lön fästes intet afseende. Svar till »Fröken B-s», under adress: S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

Bildad flicka söker plats kunnig i matlag., bakning, sömnad, ordentlig, sparsam, glad. Svar »Villig-Duglig» under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Sthlm.

Bildad, ordentlig flicka önskar plats. Kunnig i matl., bakning, sömnad. Vidare Norra Inack. Byrån, Malmkilnsadsg. 27, Sthlm. Riks. 85 65. Allm. 111 87.

23-årig flicka, som varit på mindre sjukhus ett år, söker, under väntan att komma in på ett större, plats för sommaren hos sjuk herre eller dam. Är äfven villig, om tillfälle gifves, deltaga i andra göromål. Tacksamt för svar vore »Helfrid». Stenungsund p. r.

Ung förlovad flicka önskar för någon tid, »mot fritt vivre» komma i bättre familj, att gå frun tillhanda. Kunnig i matlagning, bakning och andra inom hus förefallande göromål, van vid kläd-sömnad. Svar till »21 år 1905», Sparreholm p. r.

Engelska

önskar anställn. under sommaren som sällskap och att undervisa. Svar till »London», Iduns exp.

Ung musikalisk flicka önskar plats i bättre familj som sällskap o. hjälp. Hälst i sådan familj där skrifgöromål förekomma. Svar märkt »17 år» p. r. Sefte.

Inackorderingsbyrån Hamngatan 2, 3 tr. Norrköping, anskaffar verkligt goda lärarinnor, sällskapsdam-, barnfröknar och hushållsbiträden. Öppet 12-2 & 4-6. Rikst. 9 16.

Anspråkslös flicka, 17 år, frisk och duktig, som genomgått 8-klassigt läroverk önskar i sommar god plats mot fritt vivre. Är villig att undervisa i skolämnen, biträda med husliga sysslor och skrifning eller som sällskap på resa. Närmare genom Fröken A. Rönström, Lund.

En engelsk dam önskar plats att undervisa i sitt modersmål. Goda ref. Miss Edwards, Ekenäs, Vadsbro.

Inackordering

önskas för familj bestående af fru med vuxen dotter och två gossar om 11 och 5 år under juli och augusti månader på större herrgård belägen i skogrik trakt i södra Sverige. Svar snarast till kommandörkapten Ulff, Karlskrona.

Inackordering på landet. För en flicka, som vill lära sig matlagning önskas under några månader inack. å egendom eller prästgård på landet. Svar emotes snarast till »L. S.», Göteborgs Aftonblad, Göteborg.

Inackordering,

god och billig, erbjudes å vacker egendom inom Vester götland vid skog och sjö, hvarigenom Göta Kanals segelled löper. Särskildt lämpligt för dem, som önska hvila och begagna sig af kalla bad. Pianino finnes. Matlagning får läras. Svar märkt »G. S. Hemtrefnad» under adr. S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm f. v. b.

Inackordering

å herresäte 1 mil fr. Mariestad. Tillfälle till engelsk, tysk, spansk o. fransk konversation. Pris 80 å 100 kr. pr månad. Vidare meddelas af Fru E. Lilliestierna, Vasagatan 15, Göteborg. Rikst. 17 88.

I ett enkelt hem på landet, naturskönt beläget vid skog och sjö, emottagas flickor till inackordering på längre eller kortare tid. Svar till »A.» p. r. Bettina.

Som sällskap åt egen dotter önskas en 12 års flicka i inackordering i lugnt och stilla hem i vacker, skogrik trakt af Vester götland. Undervisning i vanliga skolämnen, språk och musik meddelas af anställd lärarinna. God moderlig vård utlovas. Svar till »12 år», Iduns exp.

God hem på landet, som önska mottaga inackorderter, torde anmäla sig å Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgatan 3 B, Sthlm, Etahl. 1887. Stor efterfrågan är.

Tvorne yngre damer kunna erhålla inackordering i hem, nära Stenungsöns badanstalt. Dock mottages inga bröstsjuka. Svar till »Hem», Stenungsund p. r.

Vid Ramlösa brunn

i härligt belägen villa kan förstklassig inackordering erhållas i officersfamilj för några damer. Tillfälle till hafsbad, kallvattenkur och skogsluft. Svar till »100», Ramlösa brunn.

Till hösten kan god inackordering erhållas för två skolbarn eller äldre hos Fru Dahln, Strengnäs.

Une famille française habitant la Bretagne près de la mer, prendrait en pension deux jeunes filles ou enfans, en se chargeant d'enseigner la langue française. Pour les conditions écrire à la Comtesse de Lahage, 6 Place Richemont à Vannes (Morbihan), France.

I enkelt, men godt landthem med friskt och vackert läge vid sjö och med lätta kommunikationer emottages barn och skuldgång i inackordering för sommaren eventuellt längre tid. Bästa omvårdnad, tillsyn vid växtinsamling, billigt pris. Svar till »Soligt hem», Örebro p. r.

2 å 3 lärarinnor få under sommar-månaderna billig inackordering i godt landthem med härligt läge vid Hjalmaren. Svar till »Sommarloftet 1905» p. r. Örebro.

Kan någon lämna upplysning om någon familj eller pensionat i Thüringen, hvarest 2 damer kunde inackordera sig, så var god och lämna svar till »Aina» å Iduns Exp.

Som hushållselever

kunna 2 st. bildade flickor erhålla plats från början af Maj. Afgift 40 kr. pr mån. Kurs minst 6 mån. Svar med fotografi till Sundtorp pr. Ljungbyholm.

Konfirmander. Tvorne flickor kunna konfirmandsundervisning o. inackordering i prästgård, vackert belägen vid skog och sjö i mellersta Sverige. Kamrater finnes. Svar till »Vänligt prästhem» und. adr. S. Gumælii Annonnsb., Sthlm.

I vackert belägen prästgård

vid skog och sjö i den natursköna Strengnäs trakten kunna äfven nästa sommar några konfirmander (gossar el. flickor) mottagas. Bästa vård utlovas. Kykoherde J. G. Laurell. Adr. Aspö, Strengnäs. Allm. Tel. 5.

Flickpensionat Villa Daheim (grundl. 1890) Hannover, Tiertgartenstr. 21. Hush., vetensk., sällsk. Härligt läge v. skog. Utm. rek. i Skandinavien. Utm. tyska. Frau Eugenie Schulze-Seemann.

Pensionat Ristafallet

adr. Hålland. Beläget i västra Jämtland i den vackraste delen af den sköna Undersåkersdalen och i Ristafallets omedelbara närhet. Väl skyddadt för kalla vindar. God helinackordering. Moderata priser. Läkarityp fordras. Öppnas 15 juni. 25 min. väg från Hållands hållplats. Greta Hedin.

Å Pensionat i Vermland,

öppet från 15 maj till den 1 september å Kahlhytte herrgård, 20 minuters väg från Filipstad, mottagas sommargäster. Naturskönt beläget vid skog, berg och sjö (120 m. ö. h.). Billigt pris. Godt bord. Tillfälle till varma, kalla o. medicamentösa bad. Närmare upplysningar samt beställningar af rum genom Kamreraren Chr. L. Geijer, Filipstad.

Resande familjer

torde beakta Pensionat Birger Jarl, Birger Jarlgatan 11, Stockholm. Riks- och Allm. tel.

Prenumerera

på Iduns Modetidning

Tulseboda Brunns- och Badanstalt

i västra Blekinge, 500 fot öfver hafvet, öppen 1 juni-1 sept. Kraftigt järnvattnet, utmärkta bad, god och billig restauraution.

Intendent Doktor A. O. Bergquist. Kamrer Sv. Olsson, adr. Kyrkhult. Begär prospekt.

Källvik

säsong 8 juni-21 aug.

Hälsobrunn, badanstalt, hafsbad. Naturskönt läge vid saltsjön, 21 km. norr om Vestervik. Härlig barrskog, mild, stärkande luft. Utmärkta tallbars- och gyttebad. Nybyggt varmbadhus. Lämplig rekreationsort. Billigt! Läkare Doktor W. Bergwall adr. Vestervik. Begär prospekt: Källviks Badkontor, Loftahammar.

Vid Mösebergs vattenkuranstalt finnes flera propa och trefliga rum att hyra i villa 21 med fritt och vackert läge inom badhusparkens område. Önskas eget hushåll lämnas servis och kokkärl. Förfrågningar härom adr. till Fru Emma Montén, Herrljunga, Fru Anna Tamm, Karlavägen 35 samt Fru Maria Nordenskjöld, Stureparken 2, Stockholm lämna upplysningar.

Ålsbäck

(1 mil från Lysekil).

Härligt läge vid Gullmarsfjorden. Nybyggd pensionat. Stor, vacker park med lawn-tennis- och croquetplaner. Fiske och segling. Nybyggt kallbadhus. Öppnas den 27 maj. Vidare genom Olga Dahl, Teatergatan 6, II, Stockholm.

Några sommargäster

mottagas hos Fröken E. Holst, Jämshögsby, (Blekinge).

Tänk!

om det finnes 15 personer, som hvar och en skulle vilja gifva 10 kr. och på så vis göra det möjligt för ett par sjuka att i sommar få vistas på landet en tid. Svar till »Tvivlande och godt mod» under adress: S. Gumælii Annonnsbyrå, Stockholm.

Skola och asyl för sinnesslöa barn.

Vid anstalten »Caroline von Vegesacks minne» å Carlsvik invid Södertelje, hvilken anstalt från och med år 1904 öfvertagits af föreningen för sinnesslöa barnvård, emottagas sinnesslöa, bildbara och asylister från bemedlade hem. Vidare upplysningar lämnas af anstaltens föreståndarinna, fröken A. Köhler, och läkare, Förste Stadsläkaren Dr V. Sjögren.

För ett fruntimmer

med omkring 15.000 kronors kapital finnes en mycket vinstgivande affär att öfvertaga. Undertecknad försäljer nämligen en af de vackrast belägna och af kneippgäster mest eftersökta villorna vid Kneippbadet, Norrköping. Villan säljes till följd af nuvarande ägarinnans afflyttning från orten och kan tillräddas genast. Johan Kjellgren, Norrköping.

I hvarje bokhandel (eller direkt franco från förlaget om beloppet insändes i frimärken) finnes följande arbeten af docenten, med. dr M. Oker-Blom.

För män och manlig ungdom 1: 25.

För mödrar och unga kvinnor 1: 25.

Hos morbror doktorn på landet 1: 25.

En bok för föräldrar.

Nervositet och uppfostran... 1: 25.

Björck & Börjesson, Stockholm.

Den, som försökt, kommer igen!

Illustrerade brevkort från John Fröberg, Finspong, äro efterfrågade öfverallt. De lämna också återförsäljarne största förtjänsten. Pröfva blott med att t. ex. insända 2 kr., så erhålles 100 vy- och genrekort i färgtryck. På dessa kort förtjänas lätt 2 kr. Kort finnas till lägre priser pr 100. Stor giss-täflan, därvid bland andra presenter en å 2,500 kronor kontant bort-gifves.